

AGGTELEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

A 2020. ÉVI BESZÁMOLÓ SZÖVEGES INDOKLÁSA

1. FELADATKÖR, SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe.

Intézményünk neve, székhelye: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
3758 Jósvafő Tengerszem oldal 1.

Törzskönyvi azonosító szám: 323 857

Honlapunk címe: www.anp.hu

1. 2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése. Ennek keretében az intézmény által ellátott közfeladatok tényleges teljesülésének és magvalósításának bemutatása, a szakmai feladatok ellátásában bekövetkezett változások bemutatása, a szakmai működési- és költséghatékonyság értékelése szövegesen és jellemző naturális mutatókkal.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság a 2020. évben is a korábban kialakított stratégiai irányvonal, racionalizált szervezeti, működési és gazdálkodási keretek között tervszerűen kezdte el tevékenységét mind a természetvédelmi szakmai munka, mind a költségvetési gazdálkodás területén. A legfontosabb cél volt a természetvédelmi szakmai munka színvonalának folyamatos javítása a fejlődést is biztosító pénzügyi stabilitás fenntartása mellett.

Márciusban azonban a koronavírus megjelenése, majd a koronavírus terjedésének megakadályozása érdekében hozott kormányzati intézkedések teljes mértékben felülírták a 2020-as terveinket. Bezárásra kerültek a barlangjaink, látogatóhelyeink, valamint a szálláshelyeink, emellett ökoturisztikai, és környezeti nevelési programjaink is elmaradtak. A járvány terjedésének csökkentése érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a fertőtlenítésre és a járványügyi szabályok betartására is. A korlátozó intézkedések érzékenyen érintették az Igazgatóságot, a bezárás jelentős bevétel kiesést okozott, amelyen csak szigorú takarékos gazdálkodással és tervezett feladataink részbeni elhalasztásával sikerült úrrá lennünk.

2020. évben is tovább folytattuk a jövőt megalapozó fejlesztések forrásait biztosító KEHOP és INTERREG pályázatok megvalósítását, valamint lebonyolítottunk a Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program keretében a természetjárás feltételeinek javítását szolgáló projekteket is.

Összességében megállapítható, hogy az Igazgatóság a feladatait a 2020-as évben is megfelelő szakmai színvonalon látta el és – ha időnként nehézségekkel is –, de a tevékenységünkhöz szükséges pénzügyi, személyi és tárgyi feltételeket a kedvezőtlen körülmények ellenére is biztosítani tudtuk. Társadalmi szerepvállalásunk továbbra is magas szintű volt.

A pénzügyi stabilitásunk és az önffinanszírozó képességünk szintjének fenntartásáért a magunk részéről mindent megtettünk. A likviditási helyzetünket és pénzügyi stabilitásunkat a tárgyévben is sikerült átgondolt, szoros költségvetési gazdálkodással megőriznünk. A saját működési bevételi tervünktől jelentősen elmaradtunk, de kiadásainkat a szigorú kontroll alkalmazásával a megnövekedett feladatok ellenére elfogadható szinten tartottuk.

A 2020. évben az állami vagyon fenntartásához és üzemeltetéséhez szükséges tevékenységünk átszervezését tovább folytattuk, ezeket részben saját üzemeltetési részlegünkkel, részben vállalkozók bevonásával végeztettük el. Évek óta gondot okozott a jelentős és évről-évre növekvő vagyonállományunk fenntartása, üzemeltetése, mivel erre az elmúlt években alig jutott forrás. A napi feladatok zavartalan elvégzéséhez szükséges működés kiadásainak forrásait mindenképpen biztosítani kellett, így az egyes felújításokat, eszköz cseréket és beszerzéseket el kellett halasztanunk, bármennyire is indokoltak voltak. A 2020. év elején remény mutatkozott arra, hogy ezen az állapoton javítsunk, de a bevételi kiesésünk miatt csak a legsürgetőbb problémák (pl. iratkezelőrendszer csere) megoldására nyílt lehetőségünk. A fenti gondokon csak részben segítettek a költségvetésünkbe bevont pályázati források.

A 2020. évben lényeges változást eredményezett a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás kiadása. Amellett, hogy egységessé vált a szervezeti egységek elnevezése, átalakult az Igazgatóság szervezeti struktúrája is. Bevezetésre került a tájegységi működési modell: létrejött az Aggteleki, és a Zempléni Tájegység. Az új SzMSz alapján a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az egyes tájegységekben látják el feladataikat. A Pályázatkezelési Csoport osztállyá alakult, a Barlang, Ökoturisztika és Környezeti-nevelés Osztály és a Közönségkapcsolat és Marketing Osztály feladatait pedig egy szervezeti egység, az Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály látja el.

A 2021. évben a szakmai munkánkat és a társadalmi szerepvállalásunk pozitív tendenciáit szeretnénk fenntartani. A működési és gazdálkodási eredményességünk és hatékonyságunk érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk, annak ellenére, hogy 2021. év első két hónapja nem sok optimizmusra adott okot, jelenlegi kilátásaink szerint a bevételi kiesésünk várhatóan meghaladja a 2020. évi szintet. 2021. év első felében bérleti díj bevételeink túlnyomó részére sem számíthatunk kormányzati döntés következtében, projektjeink nagy része 2021. év első felében lezárul, amely megnöveli saját kiadásainkat a korábban projekt terhére elszámolható üzemeltetési, működési költségeink saját költségvetésünkben történő megjelenése által.

A természetvédelmi alaptevékenység szakmai feladatait megfelelő színvonalon elláttuk, az erre vonatkozó tényeket az alábbiakban részletezzük.

Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

Működési terület (ha)	433 889
-----------------------	---------

	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	20 183,67	4 738,25	0	0	0
Tájvédelmi körzet	2	32 059	5 624,12	0	1+2 bővítés	25 212
Természetvédelmi terület	16	2 218	136,71	0	9	2 612
Védelemre jav. mesterséges üregek					4	
Természeti emlék	26	11,147	0	0	0	0
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				0	0	0
Védelemre tervezett földtani képződmények				0	3	0,4301
Összesen	45	54 471,82	10 499,08	0	17+2	27 824,4301

„Ex lege védett” természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ex lege védett láp	76	2 404	0	0	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	0	0	0

Ex lege védett természeti területek	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Kunhalom	11	0	0	0	0	0
Földvár	23	0	0	0	0	0
Forrás	638	0	0	0	0	0
Víznyelő	106	0	0	0	0	0

Natura 2000 területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
NATURA 2000 Különleges madárvédelmi terület	4	165184,2		0	0	0
NATURA 2000 Különleges természetmegőrzési és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	27	61905,6		0	0	0

A Natura 2000 területeknél a megadott érték az Igazgatóság által kijelölt Natura 2000 területek összterülete (tehát a HNPI által kijelölt Felső-Tisza SPA és SCI területek Igazgatóságunk működési területére eső részei nincsenek ebbe beleszámolva, ellenben a Sajó-völgy és Hernád-völgy SCI teljes területe igen).

Nemzetközi jelentőségű területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari terület	2	7 393		0	0	0
MAB bioszféra-rezervátum	1	49 372		0	0	0
Európa diplomás terület	0	0		0	0	0
Világörökségi terület*	2	33 438		0	0	0
UNESCO Geopark	0	0		0	0	0

A fenti táblázatokkal kapcsolatos információk

Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai (20 183,6 ha), illetve Tokaj Történelmi Borvidék és Kultúrtáj Világörökség (13 255 ha). Az Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai világörökséghez tartozó barlangok száma 285 (a területadat csak a hazai oldal kiterjedését mutatja).

Világörökség gondnoki teendők ellátása

Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai világörökségi helyszín 2020-ban ünnepelte huszonöt éves jubileumát.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság döntése értelmében, „Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai” világörökségi helyszín által hordozott kiemelkedő egyetemes érték megőrzését szolgáló kezelés, 2020. évi világörökségi gondnoksági feladatok ellátására, 10.000.000,- Ft, azaz tízmillió forint támogatásra kapott jogosultságot.

A Miniszterelnökség megbízása alapján a Lechner Nonprofit Kft. 2020. július 10-én megküldte számunkra a támogatási igénydokumentáció csomagot, amelyet július 28-án Igazgatóságunk az előírásoknak megfelelően kitöltve visszaküldött a Lechner Nonprofit Kft-nek. A megküldött támogatási igénydokumentáció csomag visszamutatását október 13-án kapta meg Igazgatóságunk. Tekintettel arra, hogy a korábbi évekhez hasonlóan, ismét az év végére csúszott volna a támogatás véglegesítése, aláírása, amely a vállalt szakmai program megvalósítását lehetetlenné tette volna, így Igazgatóságunk 2020. november 27-én tájékoztatta a Lechner Nonprofit Kft-t, hogy **nem kíván élni** a 2020. évi támogatás lehetőségével. 2020. december 09-én a Lechner Nonprofit Kft. megküldte a támogatási szerződés tervezetét, valamint a szerződéskötéshez szükséges mellékleteket.

2020. december 15-én Igazgatóságunk visszaküldte a szerződéskötéshez szükséges mellékleteket, a támogatás összege 2020. december 28-án jelent meg az Igazgatóság számláján. Tekintettel arra, hogy az előzetes megbeszélések ellenére a támogatást úgy kapta meg Igazgatóságunk, hogy a szerződéssel le nem kötött részét vissza kell fizetnünk az államnak, így elszámolni csak a bérköltségeket tudtuk, a világörökségi jubileum alkalmára tervezett fotóalbumot nem tudtuk elkészíteni, a támogatás ezen összegének visszafizetéséről 2021-ben gondoskodunk.

Az Aggteleki Nemzeti Park megalakulásának 35 éves és az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai Világörökségi cím elnyerésének 25 éves jubileumi rendezvénysorozatot terveztünk.

Sajnos a rendezvénysorozatot a pandémiás helyzet miatt nem tudtuk megvalósítani. Helyette az „ANP 35, Világörökség 25” kvíz-sorozat került megrendezésre, amely online formában adott lehetőséget a világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értékeinek szélesebb körű megismertetésére. A kvíz-sorozat 4 fordulóból állt, google űrlapok kitöltésével lehetett részt venni a játékban. Két kategóriában lehetett indulni: 8-14 éves korig gyermek, 14 éves kortól felnőtt kategóriában. Az egyes fordulók megjelenési dátumai: 1. forduló - október 19., 2. forduló - november 02., 3. forduló - november 16., 4. forduló - november 30. volt.

Magas Természeti értékű Területek

Terület neve	Teljes terület (ha)	Max. támogatású terület (ha)
Bodrogköz MTÉT	41 179	38 543
Észak-Cserehát MTÉT	55 105	28 304
Összesen	96 284	66 847

A Vidékfejlesztési Program keretében az MTÉT előírascsoportokat is tartalmazó AKG felhívás alapján a gazdálkodók 2016. – 2020. közötti, illetve 2017. – 2021. közötti időszakra vonatkozóan vállaltak kezelési kötelezettséget. 2020. év végén minden gazdálkodót nyilatkoztattak arról, hogy a tervek szerint további 2 évvel történő AKG időszak meghosszabbítása esetén, vállalni szándékoznak, vagy sem az MTÉT részvételüket, kötelezettségeket. A válaszokról sajnos nincs információnk. Igazgatóságunk az Észak-Cserehát MTÉT és Bodrogköz MTÉT területek koordinálását végzi. Mindkettő esetében az „MTÉT gyepek hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” és az „MTÉT szántó hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” c. programcsomagok voltak elérhetők. A gyepek esetében elsősorban a földön fészkelő fokozottan védett madárfajok (pl.: haris, *Crex crex*) fészkelő –és táplálkozó helyének fenntartása, megóvása, továbbá egyéb, a gyepterületekhez kötődő védett fajok élőhelyeinek biztosítása a cél. A szántó célprogramban résztvevők kímélő gazdálkodási technológiával – a növényvédőszeres korlátozott használatával, a megfelelő betakarítási és növényápolási technológiák alkalmazásával – a vadon élő madarakra, apróvadfajokra gyakorolt káros hatások csökkentéséhez járulnak hozzá. 2020-ban 37 db kaszálási bejelentő érkezett Igazgatóságunkra. Vélhetően Natura 2000 bejelentésként is küldtek néhány MTÉT kaszálási bejelentőt, ahol átfedés van Natura 2000 és MTÉT célprogramban résztvevő táblák között.

Az Agrárminisztériummal, a Magyar Államkincstárral, más nemzeti parkoknál dolgozó kollégákkal, a Megyei Kormányhivatalok ellenőrzést végző és lebonyolító munkatársaival, továbbá a falugazdászokkal és a gazdálkodókkal is folyamatos az együttműködés. A korábbi évekhez hasonlóan a tapasztalatunk az, hogy a gazdálkodók egy része még mindig a postai úton történő beküldését választja a kaszási bejelentésnek. Az a személyes tapasztalat, hogy a kistelepüléseken élő gazdálkodóktól egyelőre nem várható el az elektronikus ügyintézésre való áttérés.

Az előző évekhez hasonlóan 2020-ban is végeztünk helyszíni ellenőrzéseket a Kormányhivatalok helyszíni ellenőreivel (volt MVH), szakértőként. Együttműködési Megállapodás keretében vettünk részt a bejárásokon, Natura 2000 és JFGK 2.,3. (Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények) célprogramok esetében.

AKG – MTÉT helyszíni ellenőrzés 2020-ban nem volt, de mivel a Magyar Államkincstár által megküldött térinformatikai adatok átadása hibásan érkezett Igazgatóságunkra, megkezdtük az MTÉT területek ellenőrzését, így 2021-re áthúzódott 4 gazdálkodó eseti ellenőrzése. Natura 2000 és/vagy JFGK 2., 3. ellenőrzéseken összesen 89 esetben működünk közre, amelyből december 31-ig 87 szakértői lap lett elszámolásra küldve. A Magyar Államkincstár mind a 87 ellenőrzésről kiállította a Teljesítés Igazolási Bizonylatot részünkre. A helyszíni ellenőrzéseken a Természetvédelmi Őrszolgálat munkatársai voltak jelen, az ügyiratkezelés és a szakértői díjak elszámolása a Természetmegőrzési Osztályon zajlott.

Az ellenőrzéseken – a természetvédelmi szempontok vizsgálata érdekében – az igazgatóságok szakértői részvételét a továbbiakban is indokoltnak tartjuk. December legvégén megérkezett az MTÉT területek felülvizsgálatával kapcsolatos feladat kiszabás (területek felülvizsgálata) az Agrárminisztériumból, amelyet 2021. januárban elvégeztünk.

Kutatás, monitorozás, természetvédelmi információs rendszer és adatbázis

2020-ban az alábbi területeken folytattunk kutatásokat:

- Növénygenetikai vizsgálatok
- Puhatestűek felmérése
- Szünantrópikus fajok vizsgálata
- Komplex chiropterológiai vizsgálatosorozat
- Nagyragadozók (farkas, hiúz és barnamedve) állományainak vizsgálata

Monitorozó tevékenységeink az alábbiak voltak:

- Védett növényfajok felmérése (16 faj)
- Inváziós növényfajok monitorozása
- Növénytársulások felmérése (2 társulás)
- Élőhelytérképezés monitoring (2 mintanegyzetben)
- Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése (25 mintanegyzetben)
- Erdődinamikai folyamatok vizsgálata (erdőszerkezet, bogár, nagylepke)
- Egyenesszárnyúak felmérése

- Halak felmérése
- Országos kétéltű- és hullómonitorozás
- Kétéltűek és hullók felmérése
- Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése
- Gémtelepek felmérése
- Madárfajok felmérése
- Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel
- Emlősök felmérése
- Denevérközösségek felmérése
- Keleméri Mohos-tavak TT területén végzett rekonstrukció vizsgálata

Saját vagyionkezelésű területek

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság használatra kiadott területeinek nagysága 2020. évben 2109,9790 ha volt, ebből pályázatás nélkül került kiadásra 48,5845 ha.

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt (ha)	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	0,0000	616,3978	564,0231	91,503	52,3748	8,497
Rét	0,0000	2 644,7022	1 257,0103	47,529	1 387,6919	52,471
Legelő	0,0000	2 572,6077	1 903,8902	74,006	668,7176	25,994
Kert	0,0000	0,0000	0,0000	0,000	0,0000	0,000
Szőlő	0,0000	4,6455	4,6455	100,000	0,0000	0,000
Gyümölcsös	0,0000	4,8680	4,8680	100,000	0,0000	0,000
Nádas	0,0000	23,6300	23,6300	100,000	0,0000	0,000
Halastó	0,0000	0,0000	0,0000	0,000	0,0000	0,000
Erdő	0,0000	6 552,5424	6 552,4935	99,999	0,0487	0,001
Fásított terület	0,0000	32,4971	31,3511	96,474	1,1460	3,526
Kivett	0,0000	1 142,3243	1 142,3243	100,000	0,0000	0,000
Összesen	0,0000	13 594,2150	11 484,2360	84,479	2 109,9790	15,52

**A „Haszonbérbe adva” rovatban szereplő területek esetében a 2020. évben megszűnt 2 haszonbérleti szerződés, valamint sor került 5 haszonbérleti szerződés felmondására. A haszonbérleti szerződések felmondása jelenleg is folyamatban van.

Területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

A tárgyévben az Igazgatóság nem kapott támogatást a Vszt. hatálya alá tartozó területek megvásárlására, ennek következtében nem került sor kisajátítást pótló adásvételi szerződés megkötésére, illetve kisajátítási eljárás lefolytatására sem. 2020-ban az Igazgatóság elővásárlási joggal sem élt.

A 2013-ban megkötött VK2013-271. számú természetvédelmi célú vagyonkezelési szerződés óta az időközben megvásárolt, állami tulajdonba került területekre vonatkozó vagyonkezelői jog rendezése érdekében 2020. októberében sor került VK-2020/7. számon a természetvédelmi célú vagyonkezelési szerződés kiegészítéséről szóló megállapodás megkötésére, melynek eredményeként 359,6473 ha terület került az Igazgatóság vagyonkezelésébe.

Haszonbérletek:

Igazgatóságunk a 2020. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatot. Pályáztatás nélkül 5 ha alatti területek haszonbérbe adása érdekében 4 esetben került sor szerződéskötésre. Haszonbérleti szerződést 5 esetben mondtunk fel, 2 haszonbérleti szerződés pedig lejárt. Három haszonbérleti szerződés esetében került sor a szerződések meghosszabbítására.

Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Erdőrezervátumok

Erdőrezervátum neve	Összterület (ha)	Magterület (ha)	Védőzóna (ha)	Kihirdető jogszabály
Alsó-hegy Erdőrezervátum	229,3	112,8	116,5	1/2000. KöM rendelet
Kelemér-Serényfalva Erdőrezervátum	328,7	71,9	256,8	12/2007. KvVM rendelet
Haragistya-Lófej Erdőrezervátum	612,2	259,9	352,3	1/2000. KöM rendelet
Nagy-oldal Erdőrezervátum	486,3	223,8	262,5	1/2000. KöM rendelet
Nagy-Sertéshegy Erdőrezervátum	411,9	65,8	346,1	3/2000. KöM rendelet

Hálózati elem típusa	Terület (ha)
Magterület	128.152
Ökológiai folyosó	73.537
Pufferterület	56.066
Összesen	257.755

2020-ban egy település esetében került sor az ökológiai hálózat övezeteinek módosítására Igazgatóságunk működési területén, Szikszó Város Önkormányzatának kérésére. A nemzetgazdasági szintű beruházással érintett Hell ipari park területének bővítése érdekében magterület övezetből pufferterület övezetbe történt átsorolás, amely az - Agrárminisztérium által kiadott - ökológiai hálózattal összefüggő adatszolgáltatás, módosítás és aktualizálás menetéről szóló útmutatóban foglaltak alapján lett átsorolva. Működési területünkön az övezeti besorolásokkal összefüggésben üdvözlendők az olyan – természetvédelmi szempontból jelentős – elhatározások a település - és területrendezési munkákban, amelyek során elkerüljük a magterületet és az ökológiai folyosót (pl.: napelempark, turisztikai beruházások létesítése, beépítésre szánt területek kijelölése esetén).

Élőhely-fenntartás, kezelés

A saját használatban lévő területeken a 2020. évben – a két tájegységben - elvégzett kezelési tevékenységet az alábbiakban részletezzük.

Aggteleki Tájegység

Az Aggteleki Tájegység (továbbiakban: ATE) a saját vagyonkezelésben lévő – elsősorban a védett természeti területeken elhelyezkedő – erdő, rét, legelő, szántó és külterjes gyümölcsös művelési ágú területek fenntartásával, kezelésével kapcsolatos feladatokat látja el. A saját vagyonkezelésben és használatban lévő területekből **4570,91 ha** az üzemtervezett erdő, illetve van még 44,71 ha olyan üzemtervezett terület, amely egyéb művelési ágban van, emiatt erre a területre jelenleg az Igazgatóság nincs erdőgazdálkodóként bejegyezve. A földhivatali nyilvántartás szerint a vagyonkezelt területen 4128,9591 ha erdő művelési ágú terület található, a fennmaradó egyéb művelési ágú, saját használatban lévő területek nagysága **2342,8176 ha**. Ennek a területnek közel felén, cc. 900 - 1000 ha-on folytatunk rendszeres területkezelési tevékenységet, ezen túl az Északerdő Zrt. vagyonkezelésében lévő 96,26 ha – rét, legelő művelési ágú – területre van érvényes együttműködési megállapodásunk, melynek keretében pásztoroló legeltetéssel, kaszálással és takarmány termeléssel hasznosítjuk a területet.

A rét, legelő és szántó területeken végzett kezeléssel egyúttal a hucul loállomány téli takarmányzükségletét is elő tudjuk állítani, az időjárástól függő mennyiségben.

Gyep, legelő és kaszálóterületek kezelése, fenntartása:

Összesen 853,29 ha-on (757,03 saját, 96,26 együttműködési megállapodás) végeztünk gépi beavatkozású kezeléseket, illetve a hucul lóállománnyal 228,23 ha-on legeltetés történt. A kezelt gyepeken 430,49 hektáron kaszálás, rendkezelés, bálázás történt, melynek 80 %-át saját gépekkel, 20 %-át vállalkozókkal végeztettünk. A fennmaradó 422,8 ha-on legelőápolás, tisztító kaszálás, szárzúzás történt, melyet pályázatás és szerződéskötés után vállalkozókkal végeztettünk.

Szántóföldek művelése:

A szántóföldi művelésre alkalmas területből 82,08 ha műveltünk, ebből 31,00 ha-on termeltünk szemestakarmányt – ebből takarmányzab (6,00 ha), kukorica (25,00 ha) – a kukoricával bevetett területből 14,52 ha lett betakarítva, a fennmaradó terület vadföldként lett hasznosítva. Évelő egyéb keveréket 52,08 ha-on természetttünk. Vállalkozó munkáját csak a vetéshez és aratáshoz vettük igénybe.

A 2020-as év első hónapjai kevésbé aszályosan alakultak, mint az előző évben, ez megmutatkozott a betakarított szemes és szalmas takarmány mennyiségében egyaránt. A kukorica elvetése után csapadékosabb időjárás következett, így kifejezetten jónak mondható termést sikerült betakarítani. Az őszi csapadékosabb időjárás viszont nem kedvezett a betakarítások idején.

A 2020-ban betakarított takarmány mennyisége az alábbiak szerint alakult:

A gyepeken, kaszálókon betakarított mennyiség:

- szalma körbála 418 db
- széna körbála 2260 db

A szántókon termelt mennyiségek:

- takarmányzab 130 q
- takarmánykukorica 1430 q

A fenti mennyiségek adták-adják a hucul lovak számára a 2020-2021. évi téli takarmány bázisát.

Zempléni Tájegység

2020. év elején kedvező talajviszonyok mellett került sor a gyalogakácosok kezelésére, gyepterületté történő visszaalakítására.

A tavaszi árvíz után kezdődhetett el a legeltetési kezelése ezeknek a területeknek, terv szerint 250 fős szarvasmarha állománnyal, amely egy kisebb vízszintemelkedés miatt (haszonbérbe adott területről álltak át) egy további 250 fős gulyával bővült. Ezt követően végül további árvíz miatt a gulyákat idő előtt el kellett távolítani a területekről. A marhák pihenő- és itatóhelyeit a korábban gyalogakáccal borított, majd lezúzott területeken alakítjuk ki.

A kaszálások viszont a szükséges eszközpark Covid-19 járvány miatti késése miatt, majd a csapadékos nyár következtében további hátrányt szenvedtek. A kaszálással érintett terület 260,78 ha volt, kevés terület esetén kerülhetett sor további kaszálásra, ezért a kaszálás halmozott területe 296,23 ha lett csupán. A csapadékos időjárás miatt a bálaszám viszont jelentős volt, 2748 db 125*150 cm-es körbálát állítottunk elő.

A gyepterületek rekonstrukciójához szükséges fásításból történő fakitermelések végzésére igen szűk keresztmetszetben áll rendelkezésre idő, elsősorban a ki- és bejutásokhoz, valamint a faanyag szállításához megfelelő talajviszonyok miatt.

Szántóterületeinkre az ugaroltatás volt a jellemző, nyár végi szárazúzással, majd őszi-téli talajelő-készítésekkel (altalaj-lazítás, majd szántás). A nagyobb táblákat megosztó mezővédő erdősávok helyének tárcsázása is megtörtént.

A saját használatban lévő és haszonbérbe adott területek művelési áganként az egyes tájegységekben:

Aggteleki tájegység:

<i>Művelési ág</i>	<i>Összkiterjedés (ha)</i>	<i>Saját használatban</i>		<i>Haszonbérbe adva</i>	
		<i>ha</i>	<i>%</i>	<i>ha</i>	<i>%</i>
Szántó	491,8585	461,9130	93,912	29,9455	6,088
Rét	389,4881	385,5023	98,977	3,9858	1,023
Legelő	1 601,0239	1 452,7273	90,737	148,2966	9,263
Szőlő	4,6455	4,6455	100,000	0,0000	0,000
Gyümölcsös	4,6132	4,6132	100,000	0,0000	0,000
Erdő	4 229,3172	4 229,2684	99,999	0,0487	0,001
Fásított terület	12,2189	12,2189	100,000	0,0000	0,000
Kivett	211,9170	211,9170	100,000	0,0000	0,000
Összesen	6 945,0823	6 762,8056	97,375	182,2766	2,625

*A tárgyévben vásárolt ingatlanok nem szerepelnek a tájegységénél.

**A „Haszonbérbe adva” rovatban szereplő területek esetében 2020. évben megszűnt 2 haszonbérleti szerződés.

Zempléni Tájegység:

Művelési ág	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
		ha	%	ha	%
Szántó	124,5393	102,1100	81,990	22,4293	18,010
Rét	2 255,2142	871,5081	38,644	1 383,7061	61,356
Legelő	971,5838	451,1629	46,436	520,4210	53,564
Gyümölcsös	0,2548	0,2548	100,000	0,0000	0,000
Nádas	23,6300	23,6300	100,000	0,0000	0,000
Erdő	2 323,2252	2 323,2252	100,000	0,0000	0,000
Fásított terület	20,2782	19,1322	94,349	1,1460	5,651
Kivett	930,4072	930,4072	100,000	0,0000	0,000
Összesen	6 649,1327	4 721,4304	71,008	1 927,7024	28,992

*A tárgyévben vásárolt ingatlanok nem szerepelnek a tájegységeknél.

**A „Haszonbérbe adva” rovatban szereplő területek esetében 2020. évben 5 haszonbérleti szerződés felmondására került sor. A haszonbérleti szerződések felmondása jelenleg is folyamatban van.

Erdőterületek, erdőgazdálkodás

A két tájegységben elvégzett munkák:

	Aggteleki Tájegység (ha)	Zempléni Tájegység (ha)	ANPI összesen (ha)
Erdőművelés			
Folyamatos erdőszítések			
Erdősítések első kivitele	0,50	15,03	15,53
Erdősítések pótlása (érintett terület)	2,44	7,58	10,02
Erdősítések ápolása (halmazott terület)	5,84	193,06	198,90
<i>ebből kézi ápolás</i>	5,84	95,99	101,83
<i>ebből gépi ápolás</i>	0,00	97,07	97,07
Befejezett erdőszítések ápolása	2,03	0,00	2,03
<i>ebből kézi ápolás</i>	2,03	0,00	2,03
<i>ebből gépi ápolás</i>	0,00	0,00	0,00
Erdőhasználat			
Tisztítások	2,08	0,00	2,08
Gyéritések	14,41	27,46	41,87
Tarvágások	0,57	15,90	16,47
Felújító- és szálalóvágások	145,33	1,69	147,02
Egészségügyi termelések	0,00	5,14	5,14
Egyéb fakitermelések	289,41	110,64	400,05
Szálalás	0,00	32,85	32,85
Erdészeti munkával érintett összes terület:	462,61	409,35	871,96

A természetvédelmi erdőkezelés melléktermékeként faanyag is keletkezett, amelynek választékolása során a legnagyobb értékkihozatalra törekedtünk. A kitermelt nettó faanyagra vonatkozó adatokat az alábbi táblázat szemlélteti:

A két tájegységben kitermelt mennyiség:

<i>Választék megnevezése</i>	<i>Aggteleki Tájegység (nettó m³)</i>	<i>Zempléni Tájegység (nettó m³)</i>	<i>ANPI összesen (nettó m³)</i>
Hengeres fa	0	5492,44	5492,44
Sarangolt választék	1554	1960,73	3514,73
Mindösszesen:	1554	7453,17	9007,17

A Zempléni Tájegység magas iparifa-kihozatala továbbra is a nemes nyár termeléseknek köszönhető. A nemes nyáras fakitermeléseinket (elsősorban a csökkenő fakitermelő vállalkozói létszám miatt) lábon eladással értékesítettük. Természeti adottságaink okán nemes nyáras állományokat kizárólag a Zempléni Tájegységben találunk. A Zempléni Tájegység adatai nem tartalmazzák továbbá a földön fekvő holtfaaként visszahagyott (jellemzően erdei és feketefenyő, valamint fehér akác fajok) jellegénél fogva nem készletezett, mintegy 713 bruttó m³ faanyagát.

Génmegőrzés

Hucul ménes

A *hucul ménes* fejlesztését az évekkel korábban kialakított stratégia, ménesgazdálkodási koncepció mentén tudatos tenyésztői és állattartási tevékenységgel fejlesztettük. Jelenleg a saját vagyonkezelésben lévő lóállomány összesen 196 egyedből áll, ebből **190 db hucul**, 5 db magyar hidegvérű és egy egyéb.

Hucul állomány:

Kanca:	122
tenyészkanca	95
egyéb kanca	5
kanca csikó	22
Mén:	58
fedezőmén	21
egyéb mén	16
mén csikó	21
Herélt:	10

Magyarországon a hucul fajta (törzskönyvi ellenőrzésben) jelenleg kb. 330-370 tenyészkancával rendelkezik, ami a fenyegetettségi szintek alapján védendőnek tekinthető. Az elmúlt években végrehajtott tenyésztői és állományfejlesztési munka eredményeként jelenleg az Igazgatóság tenyészetében lévő 122 kanca minden egyedéről elmondható, hogy a fajta legmagasabb genetikai értékét képviseli, ebből 95 egyed pedig tenyészállat. A nukleusz állomány mellett a törzsállomány is jelentős a génmegőrzés szempontjából.

A törzsállomány szinten tartásához, a feleslegessé vált egyedeket - elsősorban a méneket és a heréltket - hobbi lótartók és magántenyésztők felé értékesítjük.

A tenyésztői tevékenység szakmai színvonalának növelése érdekében a 2020. évben a *Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete* készségvizsgáin közel 40 lovat bíraltak küllemük alapján, illetve összel 6 egyed sikeres ménvizsgát tett.

Ménvonalak

A hucul fajtának hét geneológiai vonala épült fel: A Goral, a Hroby, a Prislop (ami oldalága a Goralnak), az Ousor, a Pietrosu, a Polan és a Gurgul geneológiai vonal.

A jósvafői törzstenyészet tulajdonában jelenleg 20 + 1 tarka fedezőmén van, ezek közül (6 db) Hroby, (1 db) Goral, (4 db) Ousor, (3 db) Prislop, (3 db) Gurgul, (2 db) Polan és (2 db) Pietrosu geneológiai vonalakat képviselik. Az állomány döntő többsége a Hroby és Ousor geneológiai vonalat képviseli, ebből adódóan javasolt lenne a többi vonal arányának növelése, főleg a Goral és Polan ménvonalak esetében.

Vérvonalfrissítés

A korábbi években megkezdett vérvonalfrissítést a 2020. évben is folytattuk. Jelenleg még mindig az Árvácska és Aspiráns kancacsaládba tartozó egyedek teszik ki a kancaállomány döntő többségét. Ettől függetlenül a ritka kancacsaládokat tekintve, tovább javult az arány, az utóbbi években az alábbi kancacsaládokhoz tartozó nőnemű egyedek születtek, illetve kerültek az állományba: 2 egyed 882 Gelnica, további 1 egyed Panca, 12 Sarata, 4 Kitca, 5 Plosca, 86 Deremoxa, Wolga.

Hucul népszerűsítése, versenyzés

A génmegőrzési, tenyésztési célok megvalósítása, az egyedek teljesítmény felmérése és minősítése, valamint a hucul lófajta népszerűsítése érdekében is szükséges a versenyeken, bemutatókon való részvétel. A versenyzés alapvető problémája a költségeken kívül, hogy saját lovas sport klub létrehozásának feltételei az Igazgatóságnál jelenleg nem adóttak. 2020-ban a pandémiás helyzet kialakulása miatt nem vettünk részt semmilyen rendezvényen.

A ménes fenntartásával megvalósított génmegőrzés költséges tevékenység, a lótarással kapcsolatos bevételek (lovas turizmus, lóeladás) ehhez képest elenyészőek. Az állattartás adminisztrációjához kapcsolódó költségek szintén magasak – vérvételek, lótenyésztéshez kapcsolódó költségek, honosítás, származás ellenőrzés, lóútlevéllel kapcsolatos költségek – éppen ezért az ehhez kapcsolódó állami támogatások igénybevételei lehetőségének megteremtése feltétlenül indokolt és szükséges lenne.

Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet alapján a támogatás célja az állatállományokat veszélyeztető egyes állatbetegségek felszámolása, figyelemmel kísérése, valamint egyes zoonózisok megelőzése. Az állat-egészségügyi szolgáltatáshoz kapcsolt támogatást az a *természetes vagy jogi személy* veheti igénybe, aki/amely megfelel a 702/2014/EU rendelet I. mellékletében megfogalmazott mikro-, kis- és középvállalkozás meghatározásának. Emiatt, sajnálatos módon a nemzeti park igazgatóságok elesnek ettől a támogatástól.

Gyümölcsösök fenntartása, kezelése

Összesen 21,69 ha felhagyott, külterjes gyümölcsösünk van az Igazgatóság vagyongazdálkodásában, melyek időjárástól függően többszöri kézi kaszálást igényelnek. A feladatot csak kétkezi munkaerővel lehet elvégezni, amit 2020. évben 2-4 fő közfoglalkoztatott munkaerő bevonásával sikerült megoldani, igaz csak egyszeri kaszálás valósult meg.

A korábban elkezdett ritkítási (kidólt, elszáradt, törött fák) feladatokat tárgyévben is elvégeztük, hiszen továbbra is kiemelt feladatnak tekintjük a többszáz éves tájhonos gyümölcsfajták megőrzését.

A tájfajták megőrzése érdekében – következő lépésként – elkezdtük egy génmegőrző gyümölcsfa anyatelep és bemutató kert kialakításának előkészítő munkáit Szinpetri község határában, melynek keretében a terület (cc. 1,10 ha) talaj előkészítése – a szántásokkal (2 alkalom) megkezdődött. A nyár folyamán és az ősszel a terület előkészítési munkákat folytattuk, illetve a terület körbekerítésének engedélyeztetése is megtörtént. Ezt követheti a kerítés elkészítése és 2021 tavaszán a telepítés, melyhez az alanyokat már megvásároltuk, illetve a Tájegységben egy kertészmérnök kolléga a szakmai háttérrel biztosítani tudja.

Vadászterületek, vadgazdálkodás

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. 03. 01. - 2037. 02. 28. közötti időszakban egy vadászterületen látja el a Földtulajdonosi Közösség közös képviselőjét. A 654502. számú vadászterület – Martonyi területe: 3 330 ha.

A 654502. számú vadászterületen az ANPI 1751,579 ha-on gyakorolja a vagyongazdálkodási jogokat, ami a becsült terület 55,43 %-a. A területet haszonbérlet útján hasznosítjuk, a bérlő a „Császtai Bors vezér Vadásztársaság” – 2020-ban 842,1 Ft/ha éves bérleti díjat fizet.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2019-ben a kialakult áldatlan és vállalhatatlan helyzetre tekintettel felmondta a Földtulajdonosi Közösség közös képviselői feladatait a 4 450 ha-os 658100. számú Fónyi vadászterületen. A megválasztott új közös képviselőnek 2020. 12. 21-én átadtuk a Földtulajdonosi Közösség dokumentumait (895 db).

A 658100. számú vadászterületen az ANPI 1 248,5522 ha-on gyakorolja a vagyongazdálkodási jogokat, ami a becsült terület 28,57 %-a. A területet haszonbérlet (ideiglenesen bírósági felhatalmazással) útján hasznosítják, a bérlő a „Fony és Környéke Földtulajdonosok Vadászati Egyesülete” 920 Ft/ha éves bérleti díjat fizet. 2017-től nem kerültek kifizetésre a földtulajdonosok, az elhúzó jogi viták miatt.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 37 vadászterület Földtulajdonosi Közösségében képviseli - a Magyar Állam - mint tulajdonos érdekeit.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. 03. 01. - 2037. 02. 28. közötti időszakban két vadászterületen szerezte meg a vadászati jogot:

651700. számú vadászterület – Aggtelek, területe:	3 540 ha
658901. számú vadászterület – Bodrog-zug, területe:	4 810 ha

A 651700. számú vadászterületet a Földtulajdonosok Közössége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 800 Ft/ha éves bérleti díjért:

A vadászterületen a 2020-as vadászévben, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 20 db gímszarvas bika (ebből 1 db ezüst-, és 1 db bronzérmes minősítést kapott), 50 db gímszarvas tarvad, 17 db őzbak, 30 db őz tarvad, illetve 56 db róka és 6 db borz.

Az ASP járvány megfékezése céljából, diagnosztikai kilövésre, és teljes megsemmisítésre került 52 db vaddisznó. Elhullva találtunk 14 db vaddisznót.

A vadászterületet a NÉBIH ASP szempontjából Szigorúan Korlátozott Területté (SZKT) nyilvánította.

Az afrikai sertéspestis monitoring keretében 52 db vér és mandula mintát és 14 db egyéb maradványt küldtünk vizsgálatra.

Részt vettünk a róka immunizációs programban, 2 db rókát vizsgáltattunk meg.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő hivatásos vadász (aki egyben a vadászati csoportvezető is) végzi. A vadállomány elejtését bérvadászok felé értékesítjük.

A 658901. számú vadászterületet a Földtulajdonosok Közössége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 400 Ft/ha éves bérleti díjért:

A 2020-as árvizek majdnem lenullázták a vadállományt, jelentős részük elpusztult, vagy elmenekült.

A vadászterületen a 2020-as vadászévben, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 2 db gímszarvas bika (ebből 1 db ezüstérmes minősítést kapott), 2 db gímszarvas tarvad, 4 db őzbak, 10 db őz tarvad, illetve 5 db róka, 3 db kóbor macska, 1 db kóbor kutya és 1 db aranybak. A területen 1 db vaddisznó diagnosztikai elejtése történt és 7 db vaddisznót találtunk elhullva.

A vadászterületet a NÉBIH ASP szempontjából Szigorúan Korlátozott Területté (SZKT) nyilvánította.

A sertéspestis monitoring keretében 1 db vér és mandula mintát és 7 db egyéb maradványt küldtünk vizsgálatra.

Részt vettünk a róka immunizációs programban, 2 db rókát vizsgáltattunk meg.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő tájegységvezető, 1 fő erdész, és önként vállalással 2 fő szakszemélyzet végzi.

Az értékesíthető vadállományt (1 db ezüstérmes gímbika) bérvadász felé értékesítettük. Az elejtett vad húsa is értékesítésre került.

Polgári perek

A 2020. évben kezdődő, folyamatban lévő és befejezett ügyek:

A 2020. évben a lejárt tartozásokból eredő követelésekkel összefüggésben tovább folytak peres eljárásaink.

5 haszonbérleti szerződés felmondása folyamatban van, ugyanis a haszonbérelő nem fogadta el a szerződés azonnali hatályú felmondását.

Természetvédelmi Őrszolgálat

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma nem változott a 2020. évben.

Az Aggteleki, és Zempléni Tájegységben is 7-7 fő látja el a feladatot. A személyi állomány valamennyi tagja felsőfokú végzettséggel rendelkezik, lefedve a tevékenységhez szükséges összes lényeges szakterületet, így ebből a szempontból megfelelő a rendelkezésre álló szakismeret.

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat rendelkezik a jogszabályban előírt egyenruházattal.

A KEHOP forrásból a járműállomány részleges cseréje kilátásban van, így arra már tervek szerint 2018. évben sor került volna, de közbeszerzési nehézségek miatt elmaradt. Várhatóan 2021 év során realizálódik.

A meglévő vízi járművek megfelelnek a használati követelményeknek, az ANPI működési területén található felszíni élővizek ellenőrzésének technikai feltételei rendelkezésre állnak.

7 fő rendelkezik hajóvezetői képesítéssel, így a vízi szolgálatellátás feltételei minden szempontból adottak. 5 fő szerzett úszómunkagép kezelői képesítést.

A vízi járművek, illetve ehhez szükséges egyéb eszközök tárolása a tokaji MAHART kikötőben megoldott.

A Természetvédelmi Őrszolgálat irodai elhelyezése az Aggteleki Tájegységben és a Zempléni Tájegységben is megoldott.

Jármű ellátottság

Típus	Aggteleki Tájégség	Zempléni Tájégség
Land Rover Defender 90	1	1
Suzuki Jimny	1	2
Ford Ranger	2	1
Land Rover 130	-	1
HONDA 125 enduro mkp	1	-
motorcsónak + motor	1	4
Kenu	-	2

Informatika

A KEHOP fejlesztésekből beszerzett informatikai eszközökkel megoldódott az Őrszolgálat teljes körű ellátása.

Összességében elmondható, hogy a terepi informatika háttér hardver tekintetében megfelelő. A feladat ellátáshoz szükséges egységes szoftverrendszer kialakítása még folyamatban, de terepi szoftverek tekintetében előrelépés történt az OpenBioMaps, Digiterra TopoXpress programokkal.

Az Őrszolgálat rendelkezik a hatósági- és egyéb feladatok ellátásához szükséges, megfelelő minőségű fényképezőgépekkel, a KEHOP forrásból ezek az eszközök fejlesztése 2019 évben maradéktalanul megtörtént.

A távcső ellátottság hiányos, illetve a 2008. évben központi forrásból beszerzett MINOX távcsövek nagy része már elhasználódott, ezek cseréje még hátralévő része a KEHOP keretében megvalósuló Őrszolgálati fejlesztésnek.

Összességében ez a felszerelés biztosítja a feladatellátás eszköz szükségletét.

Az Őrszolgálat terepi kommunikációs készülékekkel ellátása KEHOP forrásból korábban megtörtént, így 2020 évben már teljes volt az ellátottság. Ezek egy része térinformatikai eszköz is egyúttal.

Az Őrszolgálat kommunikációs lehetőségei alapvetően jók, de a Zempléni Tájégség fejlesztésre szorul a csoport kommunikációs eszközök terén.

Az Aggteleki Tájégség minden természetvédelmi őre rendelkezik kézi EDR rádióval, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. A Zempléni Tájégségben 1 db kézi rádió áll rendelkezésre, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. Szükséges lenne a Zempléni Tájégség őreinek kézi EDR készülékekkel való ellátása. Az EDR készülékek működéséhez szükségessé vált egyes amortizálódott részek pótlása (antennák).

A KEHOP forrás terhére történő finanszírozásból beszerzésre kerül 1 db nagyteljesítményű, távolságmérővel ellátott hőkamera, illetve folyamatban van még egy kisebb teljesítményű készülék beszerzése.

Az Aggteleki Tájegységbe 2020 év IV. negyedévében szintén KEHOP forrásból beszerzésre került egy drón is. Ennek üzembe állítása a drón törvényben meghatározott feltételek teljesítéséig még várat magára. A Zempléni Tájegységben lévő más forrásból beszerzett drónt alkalmazták 2019 évben.

További fejlesztési igény lenne a későbbiekben a tájegységekben a drónok számának növelése, illetve személyi, vagy jármű felszerelésként kisebb kézi hőkamerákkal történő ellátás.

A tervezett KEHOP őrszolgálati bázishely meghiúsulása miatt nem valósult meg a saját vízi járművek használatához szükséges kikötőpont sem. Ennek kiváltására 2020 évben a MAHART Zrt.-vel történt megállapodás alapján létrejött egy együttműködésen alapuló kikötő-használati lehetőség, amely lehetővé tette az ANPI vízi járműveinek vízen történő tárolását, illetve biztosít egy szolgálati férőhelyet, valamint egy raktárhelyiséget a szezonban tárolandó eszközöknek (evezők, mentőmellények, kötelező felszerelések).

Polgári természetőrök

A polgári természetőri szolgálat újraszervezése 7 fővel megtörtént. A tanfolyam és vizsga szervezése 2020-ban a vírushelyzet miatt nem valósult meg.

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatának hatósági feladatellátása sokrétű. A természetvédelmi szabályok betartásának ellenőrzése mellett, minden olyan jogsértés esetén fellépnek, ami a hatáskörüket érinti, illetve hatáskör hiány esetén az illetékes hatóságot értesítik.

Az Őrszolgálat által kezdeményezett hatósági eljárások zöme az erdővédelmi-, halászati-, környezetvédelmi ágazati jogsértések észlelése esetén történik a természetvédelmi szabályokat sértő cselekmények mellett.

A természetvédelmi vonatkozású esetek között a leggyakoribb a Natura 2000 területekre vonatkozó-, vagy egyéb terület használathoz köthető szabályok megsértése miatt tett hatósági intézkedés.

Kisebb súllyal szerepel a szabálysértés, illetve a bűncselekmény.

A Természetvédelmi Őrszolgálat bejelentései alapján, az ANP Igazgatóságra beérkezett ügyiratok szerint, **33** esetben összesen **3.005.000 Ft** értékben szabtak ki bírságot, illetve **1** esetben **figyelmeztetést**.

A Természetvédelmi Őrszolgálat által intézett ügyiratok száma: **1136** db (2019 évben 1210 db).

A Természetvédelmi Őrszolgálat közreműködésével elintézt ügyiratok száma: **1226** db (2019 évben 1024 db.)

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatához közvetlenül **367** lakossági bejelentés érkezett, ami azonos nagyságrendű a megelőző évvel. (**370**) Ennek közel fele hivatali időn kívül (**177**), mintegy $\frac{2}{3}$ -uk (**223**) mentő tevékenység miatt érkezett. A mentő tevékenység **37** %-a fokozottan védett fajok egyedére/egyedeire irányult (**84** eset).

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat együtműködik minden olyan hatósággal, akinek jogkörének, hatáskörének természetvédelmi őrszolgálatához köthető feladata van, vagy tevékenysége során védett- illetve Natura 2000 területet érint. (Kormányhivatal különböző ágazatai, szervezeti egységei)

Írásos megállapodás van érvényben a Rendőrséggel, Katasztrófavédelemmel, Polgárőrséggel, Magyar Államkincstárral.

A társadalmi szervezetek közül a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel és a Mályi Természetvédelmi Egyesület-Madármentő Állomással leggyakoribb a közös fellépés. (Madármérgezések, madármentések)

Az együtműködés leggyakoribb formái: MÁK szakértői közreműködés, tervezett közös szolgálat- vagy akció, helyszíni szemle, illetve eseti kölcsönös segítségnyújtás.

A 2020. évben **61** közös szolgálatellátásra (2019 évben 77 eset), valamint **28** akcióra került sor. (2019. évben 22 alkalom).

Nagy segítséget jelentett, hogy 2020. évben is az ORFK Készenléti Rendőrséggel, illetve a B.-A.-Z. Megyei Rendőr-főkapitánysággal 2 alkalommal sikerült légirendészeti ellenőrzés során gyakorlatilag a teljes működési területet lerepülni, és ezzel a védett és Natura 2000 területek általános állapotát felmérni, dokumentálni, illetve az akciók során eredményesen beavatkozni illegális cselekményekkel kapcsolatban. Ezzel a lehetőséggel a védelmi szint jelentősen nőtt a területen, ami bizonyos tevékenységek kapcsán ellensúlyozta a létszám és technikai problémákat.

Az agrártámogatási szakértői ellenőrzésre (Államkincstár) a 2020-as gazdálkodási évre vonatkoztatva **87** esetben került sor. Az előző évhez hasonlóan is jelentős erőforrásokat kötött le. A szakértői közreműködések számából számított bevétel összege **4.350.000 Ft.** (A 5 db. ellenőrzés 2021 évre csúszott át, de ennek visszaigazolása is megtörtént.)

Az ellenőrzések előkészítése és lebonyolítása, illetve a jelentések megküldése a szerződésnek megfelelően történt.

Az Őrszolgálat az ANPI alaptevékenységéhez kapcsolódóan számos tevékenységben működik közre az oktatás, bemutatás, vagyongkezelés és a természetvédelmi kezelés egyéb szakterületein.

Vagyonkezelési tevékenységi körben egyik kiemelt feladatként végzi a haszonbérbe adott területek tervezett ellenőrzését. Ennek során 2020. évben a tervezett ellenőrzéseken kívül 46 eseti ellenőrzést végzett. Az eseti ellenőrzés, nem az éves ellenőrzési terv szerinti ellenőrzési forma, hanem a napi munka során szűrőpróbaszerűen, nem az egész birtok testre kiterjedő, adatlappal dokumentált ellenőrzési mód. Az elsődleges célja a nem megfelelő használati módok kiszűrése, a tervezett ellenőrzések alanyainak kiválasztásához.

Az Őrszolgálat tagjai végzik a haszonbérbe adott területek korábban még a Minisztérium által meghatározott ellenőrzési feladatait, birtokba adását, illetve visszavételét, továbbá a bérlőkkel történő napi kapcsolattartást.

A haszonbérbe adott területek ellenőrzése mellett továbbra is feladat a saját kezelésben lévő területek állapotának ellenőrzése is, mely feladat az Igazgatóság kezelésében lévő külterületi ingatlanokat érintő, dokumentált tevékenység.

A 2020. év során a Természetvédelmi Őrszolgálat **36.900** (2019 évben 39.576) biotikai adatot gyűjtött az ANPI működési területén, illetve közreműködött egyes fajfelmérési programokban is.

Az oktatási tevékenység keretében több alkalommal működött közre csoportok vezetésében.

Az ANPI bemutatási tevékenységei között az Őrszolgálat képesítéssel rendelkező tagjai közreműködtek a bodrogzugi bemutatóhely útvonalainak úszó munkagéppel történő karbantartásában.

Az Őrszolgálat tagjai szakszemélyzetként a vadgazdálkodási tevékenységben is részt vesznek.

Az Aggteleki Tájegységben az Őrszolgálat részt vesz a közmunka program koordinálásában. 2020 évben a "Tisztítsuk meg az Országot" programban mindkét tájegységben részt vett az Őrszolgálat az ANPI saját vagyonkezelésben lévő területek hulladékmentesítésben.

Látogató-, és oktatóközpontok

	Száma	Férőhely/befogadó-képesség (fő)
Látogató/oktató központ	4	Aggtelek 20 fő Vörös-tó 50 fő Kúria Oktatóközpont 45 fő Pavletits Ház 20 fő

Tanösvények

Tanösvény	10	Max. 30 fő/csoport (A Kincskereső játékösvénynél max. 10 fő)	<p>Tanösvényeinken rendszeres kaszálás, karbantartás folyt 2020-ban. A tanösvények jelzései is felújításra kerültek.</p> <p>A <i>Baradla ösvény</i> állapota megfelelő. Kísérő kiadvány újraserkesztése és nyomtatása indokolt.</p> <p>A <i>Tohonya-Kurisztán ösvény</i> állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Felújításra van szükség. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>A <i>Fürkész ösvény</i> állapota megfelelő. Kísérő kiadvány újraserkesztése és nyomtatása indokolt.</p> <p>A <i>Szádvár ösvény</i> állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Felújításra van szükség. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>A <i>Kincskereső játékösvény</i> továbbra is jó állapotú, kísérő kiadvánnyal is rendelkezik. 2020-ban a járványhelyzet miatt csak 2 hónapon keresztül volt látogatható.</p> <p>A <i>Bódva-völgyi tanösvény</i> 2020-ban nem került kihelyezésre. Állomástáblái a madárgyűrűző állomás működésének idején időszakosan kerülnek kihelyezésre, állapotuk megfelelő.</p> <p>A <i>Bokorlabirintus</i> 2020-ban nem került kiépítésre, mivel a járványügyi intézkedések miatt nem érkezett gyermekcsoport a madárgyűrűző állomásra.</p> <p>A <i>Zöld határ ösvény</i> teljes szakasza felújításra szorul a magyar oldalon, indítótáblával sem rendelkezik. Jelzése az MTSZ előírásoknak megfelelően ZT-re változott.</p> <p>KEHOP pályázat keretében került kiépítésre a <i>Huculok nyomán ösvény</i> a Kúria Oktatóközponttól a jósvafői Hucul ménes karámjához 6 táblával. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>A <i>Bodrogzugi vízitúra ösvény</i> állapota kielégítő.</p>
-----------	----	--	--

Egyéb bemutatóhelyek (pl. tájházak, arborétumok, geológia, barlangi bemutatóhelyek)

Egyéb bemutatóhelyek (pl. kiállítások)				
Név	Cím	Befogadó-képesség	Kiállítás témája	Látogathatóság
Művészetek Magtára	Bódvaszilas	80 fő	„Magban az erő”, „Herman Ottó öröksége” – állandó kiállítások 2018. nyarán bezárással kerültek.	nem látogatható
Mohos-ház	Kelemér	40 fő	A keleméri Mohos-tavak természeti értékeit és a település történetét bemutató kiállítás	állandó, előzetes bejelentkezéssel látogatható
Kessler Hubert Emlékház	Jósvafő	20 fő	Kessler Hubert életét és munkásságát, valamint a Baradla-barlang kutatástörténetét bemutató kiállítás	állandó, díjmentesen látogatható
Halászati bemutatóház, vizibázis	Zalkod	20 fő	Halászatot bemutató állandó kiállítás	Április 15. és október 15. között
Méhészeti bemutatóház	Szegi	20 fő	Méhészeti bemutatóhely	Április 15. és október 15. között
Long-erdei ház	Sátoraljaújhely külterület	30 fő	Terepi foglalkoztatóközpont. Vízi, kerékpáros és lovasturisztikai állomáshely	Április 15. és október 15. között

Tájházak				
Név	Cím	Befogadó- képesség	Kiállítás témája	Látogat- hatóság
Tájház – Boldogkővár alja	Boldogkővára	20 fő	A Zemplén természeti értékeit, valamint egy helytörténeti gyűjteményt bemutató kiállítás 2018-ban bezárásra került.	nem látogatható
Barlangi bemutatóhelyek				
Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogat- hatóság
Baradla-barlang				
<p>A Világörökség részét képező felszín alatti világ legjelentősebb képviselője a közel 30 km összhosszúságú Baradla–Domica-barlangrendszer, melynek 5,3 km-es szakasza, a Domica-barlang, Szlovákia területe alatt húzódik. A több bejáratú nyíló Baradla nemcsak a térségnek, de hazánkban is kiemelkedő – legrégebben kutatott, legismertebb, évszázadok óta látogatott – barlangtani értéke. A turisztikailag hasznosított barlangban 5 különböző túra van.</p>				
Aggteleki rövidtúra	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	1 km/60 perc	A barlang legismertebb és egyben leglátogatottabb szakasza. Zenehallgatás a Hangversenyteremben.	Az év minden napján – kivéve december 24. és 26. között – látogatható. 2020. 03. 13-tól 2020. 06.22-ig, majd 2020. 11. 11-től a COVID miatt nem látogatható.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Jósvafői rövidtúra	3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 3.	1,4 km/60 perc	A túra első 400 m-es szakasza inkább sziklabarlang, cseppkő nem/alig található benne. Útismélteléses túra, 700 m után visszafordulnak a vendégek és ugyanazon az úton sétálnak végig még egyszer. Zenehallgatás az Óriások termében.	Az év minden napján – kivéve december 24. és 26. között – látogatható. 2020. 03. 13-tól 2020. 06.22-ig, majd 2020. 11. 11-től a COVID miatt nem látogatható.
Vörös-tói középtúra	3759 Aggtelek, Külterület	2,3 km/100 perc	A Baradla-barlang leghosszabb, villanyvilágítással ellátott szakasza. Ezen az útvonalon látható Magyarország legmagasabb állócseppöve, a Csillagvizsgáló. Zenehallgatás az Óriások termében.	Az év minden napján – kivéve december 24. és 26. között – látogatható. 2020. 03. 13-tól 2020. 06.22-ig, majd 2020. 11. 11-től a COVID miatt nem látogatható.
Hosszútúra	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	7 km/4-5 óra	Legkönnyebben teljesíthető kalandtúra. A túra első része megegyezik az aggteleki rövidtúra útvonalával, az utolsó szakasza pedig a vörös-tói középtúra útvonalával. A két kivilágított szakasz közötti 4 km kiépítetlen szakaszon elektromos lámpákkal lehet közlekedni. 10 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogat-hatóság
Speciális túra	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	9 km/6-7 óra	A túra útvonala megegyezik a hosszútúra útvonalával, de kiegészül a Baradla-barlang egyik különleges – és gyakran aktív patakos – oldalágának, a Retek-ágnak egy közel 1 km-es szakaszával. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.

Béke-barlang

Az Aggtelek határában emelkedő Szomor-hegy lábától egészen Jósvafőig húzódó Béke-barlang – közel 7 km-es hosszúságával – az Aggteleki-karszt második leghosszabb barlangrendszere. Bizonyos szempontból nyugodtan tekinthető a Baradla kisebbik testvérének.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogat-hatóság
Túra a Béke-barlangban	3759 Aggtelek, Külterület	Felzínen: oda-vissza 4 km/2-3 óra. Barlangban: 2 km/2-3 óra	A Béke-barlang hazánk cseppkövekben egyik leggazdagabb barlangja. A túra vörös és fehér cseppkőzászlók és drapériák, valamint lépcsőzetes medencesort alkotó hófehér mésztufagátak között vezet a Kötélhágcsós- szifonig. Nehéznek számító túra, jó állóképességet igényel. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.

Kossuth-barlang

A barlang Jósvafő község határában, a völgynek is nevet adó Nagy-Tohonya-forrás mellett nyílik a felszínre, melynek létezését már korábban is sejtették, feltárni azonban csak 1956-ban sikerült Kessler Hubert vezetésével. Hosszúsága közel 1600 m, 1982 óta fokozottan védett, képződményekben ugyan szegényebb, azonban hidrológiai szempontból kiemelkedő jelentőségű barlang.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Túra a Kossuth-barlangban	3758 Jósvafő, Külterület	Felszínen: oda-vissza 1 km/60 perc. Barlangban: oda-vissza 1,2 km/2-3 óra	A barlang különleges, erőteljes eróziós formakincsek jellemzik. A túra nagy részében a patak dübörgése, morajlása hallatszik. A túra egy részében feszített drótkötélen kell mászni. Kifejezetten nehéz túra, jó kondíció és mászókéesség szükséges. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.

Meteor-barlang

Az Alsó-hegyen lévő, fokozottan védett Meteor-barlang Bódvaszilas községtől ÉNy-ra található, bejárata az országos kék turistajelzésen közelíthető meg, mely egy töbör aljában, a sziklafal tövében nyílik. Időszakosan aktív víznyelőbarlang.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Túra a Meteor-barlangban	3763 Bódvaszilas, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4,5 km/2-3 óra. Barlangban: oda-vissza 800 m/3 óra	Omladéktömbök között kúszva-mászva, aknába szerelt létrákon keresztül halad a túraútvonal. A túra a monumentális Titánok csarnokáig vezet, ahonnan visszafordulva, ugyanazon az útvonalon kell visszajutni a bejárathoz. A Titánok csarnokának páratlan a cseppkőgazdagsága is. Ez a túra a legnehezebb, igazi extrém túra. Jó kondíció és mászókéesség szükséges hozzá. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.

Rákóczi-barlang

A fokozottan védett Rákóczi-barlang bejárata egy – az Esztramos-hegy ÉNy-i oldalában nyitott – vasérckutató táróban nyílik. A karsztvidék egyik látványos kiépített barlangja egyedülálló a képződmények tömeges előfordulása és azok sokszínűsége miatt.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Túra a Rákóczi-barlangban	3764 Bódvarákó, Külterület	Táróban: oda-vissza 400 m/20 perc. Barlangban: oda-vissza 300 m/40 perc	A barlangot egy vasérckutató tárón keresztül lehet megközelíteni. Különleges borsókövek borítják az oldalfalakat. Nagyon sok, és rendkívül változatos formájú képződmény figyelhető meg. Kristálytiszta tavakat lehet látni a túraútvonalon.	Előzetes bejelentkezéssel, meghatározott napokon látogatható. 2020. 03. 13-tól a COVID miatt nem látogatható.

Vass Imre-barlang

Az Aggteleki-karszt egyik jelentősebb üregrendszere Jósvafőtől északnyugatra, a Tohonyavölgy É-i végén nyíló, a Kis-Tohonya-forrás felszín alatti vízrendszerében kialakult Vass Imre-barlang. A barlang kiemelkedő értékét mutatja, hogy 12 ha felszíni területével együtt már 1958-ban védelem alá került, 1982 óta pedig fokozottan védett természeti érték, amit a képződmények gazdagsága, különleges tektonikai és hidrológiai viszonyai indokolják. A karszt egyik legjobban vizsgált barlangja.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Fogattal a Vass Imre-barlanghoz	3758 Jósvafő, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4 km/1 óra. Barlangban: oda-vissza 500 m/45 perc	A barlang bejáratáig és vissza lovaskocsival lehet utazni. Nagyon sok, és rendkívül változatos formájú képződmény figyelhető meg. Zászlócseppkövek, szalmacseppkövek, cseppkölefolyások, valamint a gravitációval dacoló légies görbecseppkövek figyelhetőek meg. Leglátványosabb képződménye, a 8 m magas Narancs-zuhatag.	Előzetes bejelentkezéssel, meghatározott napokon látogatható. 2020. 03. 13-tól a COVID miatt nem látogatható.

Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Földalatti természetismeret és földrajzóra a Vass Imre-barlangban	3758 Jósvafő, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4 km/1 óra. Barlangban: oda-vissza 500 m/45 perc	Ez a túratípus környezeti nevelési programon belül van, a barlangot gyalogosan lehet megközelíteni. Barlangon belül ugyanaz, mint a „Fogattal a Vass Imre-barlanghoz” túránál.	Előzetes bejelentkezéssel, iskolai időszakban látogatható. 2020. 03. 13-tól a COVID miatt nem látogatható.
Egyéb				
Név	Cím	Befogadóképesség	Témája	Látogathatóság
Geológiai időlépegető	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	3 x 20 fő	A Gömör-Tornai-karszt földtörténete	állandó
Madármegfigyelő torony	Szalonna 0122/7	10 fő	Rakaca-víztározó és annak élővilága	állandó

Erdei iskolai bázishelyek

Név	Cím	Max. résztvevő gyermekek száma:	Erdei Iskola program címe:
Szalamandra Erdei Iskola	Szalamandra-ház, 3762 Szögliget külterület	50 fő	Alsós: Az Aggteleki-karszt értékei Felső: Az Aggteleki-karszt értékei

Szálláshelyek

Név	Cím	Férőhely/ befogadóképesség	Állapot rövid leírása	Kihasználtság (%)
Tengerszem Szálló és Oktatási Központ	3758 Jósuvárfő, Tengerszem oldal 2.	43 fő	A szálloda 1999-ben teljes felújításra került, jelenlegi állapota jó, a hozzá kapcsolódó étterem 2017-től ismét üzemel. 2016. szeptember 14-től bérleti formában magánvállalkozó üzemelteti.	
Kemping és Turistaszálló	3759 Aggtelek, Baradla oldal 1.	turistaszálló: 31 fő, faházak: 5 db 6 személyes apartmanház, 13 db 4 személyes faház, 6 db 7 személyes rönkfaház, sátras kemping: 120 fő	A létesítményt 2012. április 1-től bérleti formában magánvállalkozó üzemelteti. 2018-tól az éttermet is üzemelteti.	
Kövirózsa Apartmanház	3759 Aggtelek, Deák F. u. 20.	16 fő	A létesítmény 2002-ben épült. A 4 apartmanból álló üdülőház 2005 novemberétől üzemel, mint szálláshely. 2020. 03. 13-tól 2020. 10. 18-ig felújítás miatt-, 2020. 11. 11-től a COVID miatt nem fogadott vendéget.	8,68%
Szalamandra-ház	Szögliget, külterület	turistaszálló: 60 fő	2002-ben került az ANPI tulajdonába. 2009-2011-ben KEOP pályázat keretein belül (Erdei iskola infrastruktúra-fejlesztés) sor került az udvar beépítésére; (szabadtéri foglalkoztató, erdő háza, víz háza, kő háza, mező háza egységek kialakítása). 2019. 10. 01-től 2020. 06. 22-ig, felújítás miatt-, 2020. 11. 11-től a COVID miatt nem fogadott vendéget.	4,75%

A 2019. évi statisztikákhoz képest az alábbiak szerint változtak a kihasználtsági mutatók (a bevétel arányában):

- Kövirózsa Apartmanház: -62,8%
- Szalamandra-ház: -84,5%

(2020-ban a két szálláshely felújítás és a COVID miatt elrendelt korlátozások miatt az év nagyobb részében nem fogadott vendéget.)

Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Túratípusok

Naponta látogatható túrák: Baradla-barlang/aggteleki rövidtúra, jósvafői rövidtúra, vörös-tói középtúra, túra a Rákóczi-barlangban, túra a Vass Imre-barlangban.

	Túraszám	Látogatószám
Aggteleki rövidtúra	1 017	46 264 fő
Jósvafői rövidtúra	238	3 161 fő
Vörös-tói középtúra	607	23 005 fő
Rákóczi-barlang	10	68 fő
Vass Imre-barlang	0	0 fő
Összesen:	1 872	72 498 fő

A barlangban 2020-ban nem tartottunk esküvőt, illetve koncert sem került megrendezésre.

Szakvezetéses túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák)

Az Aggteleki, valamint a Zempléni Tájegységben környezeti nevelési program keretében szemléletformálás céljából szervezett, interaktív elemekkel kiegészített diákoknak szóló túrákat indítunk, valamint szakmai célközönségnek (pedagógusok, óvópedagógusok, felsőoktatási intézményben tanulók) meghirdetett szakmai túrákat szervezünk.

Az Aggteleki Tájegységben a természeti és kultúrtörténeti értékeket mutatják be ökoturisztikai túráink. 2-3-4 órás túrák közül választhat az érdeklődő, az éves eseménynaptárból vagy a honlapon meghirdetett túrák közül, melyek előzetes bejelentkezéssel vehetők igénybe.

Túratípusok: Barangolás a Baradla-barlang tetején, Szentjánosbogár túra, Forró nyári naplementék, Szarvasbögés túra, Geotúra az Országos Geotóp Napok keretében, illetve egyéb vezetett túrák a kijelölt tanösvényeken, illetve jelzett turistautakon.

Speciális kalandtúrák, túratípusok: Baradla-barlang/hosszútúra; Baradla-barlang/speciális túra; Túra a Béke-barlangban; Túra a Kossuth-barlangban; Túra a Meteor-barlangban.

Fotóstúra: 2020. évben nem volt vezetett fotóstúrára jelentkező, így túra nem indult.

Jeles nap, nyílt nap, egyéb saját szervezésű rendezvényink az alábbiak voltak

- Nyílt nap, jeles nap, egyéb saját szervezésű rendezvény
- Őrszolgálati nap- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások
- Őrszolgálati Nap Zempléni Tájegység
- Víz Világnapja- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások
- Meteorológiai Világnap- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások
- Műemlékvédelmi Világnap
- Föld Napja- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások
- Madarak és Fák Napja- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások
- Környezetvédelmi Világnap
- Takarítási Világnap
- Állatok Világnapja
- Nyílt Napok (iskolák számára)
- Rajzpályázat
- Családi napok
- FAFF Teljesítménytúra

Igazgatóságunk 2020-ban ünnepelte fennállásának 35. évfordulóját, valamint 25 éve lettek a Világörökség részévé nyilvánítva az Aggteleki- és a Szlovák-karszt barlangjai. Az évfordulók kapcsán nyereményjátékkal egybekötött kvízzjátékokat hirdettünk, melyeken google űrlap beküldésével lehetett részt venni. Mindkét jubileumra megemlékeztünk négyfordulós, felnőtt és gyermek kategóriában meghirdetett kvízszorozatunkkal, melyen közel 90 fő vett részt. A Világörökség évfordulója kapcsán indított egyfordulós kvízzjátékunk űrlapját 69-en küldték vissza.

Erdei iskolák, erdei óvodák

Erdei iskolák: a Környezeti nevelési csoport által biztosított „Az Aggteleki-karszt értékei” című erdei iskolai programok.

Erdei óvodát Igazgatóságunk külön nem üzemeltet, óvodáknak szánt programjaink nem bentlakásos erdei óvoda tevékenységek.

Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)

- Természetvédelmi tábor, saját szervezésű természetismereti tábor;
- Csónak- és kenutúra;
- Egyéb rendezvények (interaktív bemutató standok, Zöld Sziget, szakmai-módszertani programok, előadások, terepi foglalkozások, szakmai programok biztosítása más szervezésű táborokban, témanapok, óvodás programok, manótúra, természetismereti versenyek zsűrizése, kitelepülések stb.);
- Játszóházak;
- Egyéb környezeti nevelési programok (vetélkedő, családi nap, stb.);
- Baradla manó túra;
- Mikulástúra;
- Zöld Sziget rendezvény (Aggtelek, Sajószentpéter, Miskolc, Budapest);
- Szakmai-módszertani napok, Jósvafő (felnőtt program, szakmai és módszertani rendezvények, főként az együttműködő iskolák pedagógusai részére);
- Előadás, terepi vizsgálódás, témanap (főként osztálykirándulásokhoz kötődő szakmai programok);
- Terepgyakorlatok (középiskolások és egyetemisták részére);
- Versenyek zsűrizése;
- Óvodás Program (különböző óvodás foglalkozások, játékos terepi programok).

Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2013-ban, pályázati úton két termelő és két szolgáltató vonatkozásában adott 5 éves időtartamra Aggteleki Nemzeti Parki Termék Védjegy használati jogosultságot. 2018-ban minden védjegyes lejáró jogosultsága újabb 5 évre meghosszabbításra került, 2016-ban újabb 10, 2017-ben pedig 13 pályázó kapott védjegy használati jogosultságot.

A jogosultak a 2020-ban végzett ellenőrzések során a követelményeket magas színvonalon teljesítették.

Az Agrárminisztérium országos rendezvényén (Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény, 2020. szeptember 10-13. Gödöllő) lehetőség nyílt a védjegyes partnereknek a személyes részvételre, illetve termékeik kiállítására, árusítására.

Az anp.hu turisztikai honlapon részletesen bemutatásra kerültek a védjegyes partnerek.

A Baradla-barlang aggteleki fogadótérképében található *Mesterségek utcájában* termelőink területhasználati díj megfizetése nélkül árusíthatják termékeiket.

Projektek (természetvédelmi, informatikai, turisztikai stb. projektek célja, előrehaladása, eredményei)

A támogatással megvalósuló projektekkel kapcsolatos feladatok szakszerű és hatékony ellátásáról a Pályázatkezelési Osztály gondoskodik, amely a pályázatok menedzselése terén szolgáltató jellegű feladatokat ellátó szervezeti egység, munkáját a gazdasági igazgató közvetlen irányítása mellett önállóan végzi. Működési feltételeit elsősorban pályázati forrásból fedezi.

Ellátandó fő feladatok: az Igazgatóság számára releváns pályázati lehetőségek figyelése, erről az érintettek tájékoztatása, pályázatok szabályos és határidőre történő benyújtásának koordinálása, releváns esetekben kapcsolattartás a konzorciumi partnerekkel, az előkészítésben érintett intézményekkel, szolgáltatókkal; a nyertes projektek szabályos és határidőre történő megvalósításának koordinációja, támogatása, a projektek teljes ügyvitel-szervezési feladatainak ellátása; benyújtott, futó, továbbá a lezárt, fenntartandó pályázatok nyilvántartása, fenntartási jelentések benyújtása.

A projektekkel kapcsolatos részletes információkat az I. számú mellékletként csatolt táblázat foglalja össze.

2020. évi futó projektek:

2020-ban 11 db futó projektje volt az Igazgatóságnak, ebből 2016-ban indult 5 KEHOP természetvédelmi projekt, 2019. őszén 1 magyar-szlovák-román-ukrán INTERREG projekt, mely a nagyragadozókat vizsgálja, természetvédelmi jellegű. 2020-ban 2 db, magyar-szlovák együttműködésben megvalósuló, turisztikai jellegű INTERREG projekt állt megvalósítás alatt, továbbá a Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program keretében szintén turisztikai jellegű projekteket valósítottunk meg

A futó projektek címei a következők (részletezésük az I. sz. mellékletben található):

- 1) KEHOP-4.1.0-15-2016-00028 Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 1.237.291.478 Ft)

- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00049 Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 650.000.000 Ft)
- 3) KEHOP-4.1.0-15-2016-00051 A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 363.297.510 Ft)
- 4) KEHOP-4.1.0-15-2016-00061 Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 172.124.592 Ft) A projektet 2020-ban sikeresen lezártuk, minden betervezett tevékenységet megvalósítottunk.
- 5) KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 199.000.000 Ft)
- 6) SKHU/1601/1.1/035 Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki és Szlovák-karszt Világörökség barlangjaiban / Medical/ wellness tourism development in the world heritage caves of the Aggtelek and Slovak Karst (Főkedvezményezett: ANPI, partner: Státna Ochrana Prírody SR; projekt összköltsége: 1.616.098,4 EUR, melyből ANPI költségvetése: 1.303.524,4 EUR)
- 7) SKHU6/1601/1.1/038 Vizi élményútvonal megvalósítása a Bodrog és eredetfolyói mentén/Creation of a water amusement trail on the river Bodrog and its tributaries (Főkedvezményezett: ANPI, partner: Obec Oborín - Abara Község; projekt összköltsége: 2.612.644 EUR, melyből ANPI költségvetése: 2.109.124 EUR). A projektet 2020-ban eredményesen lezártuk, minden betervezett tevékenységet megvalósítottunk.
- 8) HUSKROUA/1702/6.1/0010 Ökológiai folyosók a Kárpátokban / Open Borders for Wildlife in the Carpathians (Főkedvezményezett: WWF Romania, partnerek: SOS/Birdlife Slovakia (SK), Rachiv Eco Tour (UA), ANPI (HU); Projekt összköltsége: 1.636.011,24 EUR melyből ANPI költségvetése 339.755 EUR. Időtartam: 36 hónap.
- 9) JÉGHÁT_T/65 (2018) Szögligeti Szalamandra Ház és Erdei Iskola, Kemping és Turistaszálló korszerűsítése (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 34.000.000 Ft) A projektet 2020-ban eredményesen lezártuk, minden betervezett tevékenységet megvalósítottunk.
- 10) Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program „Tengerszem Szálló és Oktatási Központ felújításának beszerzési és tervezési feladatai” MK_TSZ/209/3 (2020) (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 6.011.000,- Ft).
- 11) Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program „Kövirózsa Apartmanház felújítása” (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 17.500.000,- Ft).

Befejezett, de 2020-ban fenntartással érintett projektjeink, melyek esetében fenntartási jelentés benyújtási kötelezettségünk volt:

- 1) KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0017
- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00015
- 3) KEHOP-4.1.0-15-2016-00019
- 4) SKHU6/1601/1.1/065

A fenti felsorolásból egyértelmű, hogy az Igazgatóság mind a hazai, mind a nemzetközi - különösen a határ menti - pályázati konstrukciók adta lehetőségeket igyekszik kiaknázni a tevékenységéhez kapcsolódó szakmai tevékenység, továbbá az eszközpark és az infrastruktúra fejlesztésének megvalósítása érdekében.

1. 3. Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések és azok eredményének bemutatása.

Az év folyamán ilyen jelentős változásokat nem hajtottunk végre, az új SZMSZ elkészítésében az AM iránymutatása szerint közreműködtünk, amely 2020 januárjában kihirdetésre került.

2. AZ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható

A módosított előirányzat az eredeti előirányzatunk 275%-át érte el. A túlteljesítés azért állt elő, mert a tárgyév során jelentősek voltak a nem tervezett működési, illetve felhalmozási célú támogatásaink és a maradvány felhasználásunk.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása.

Az éves előirányzat módosítások alakulása (Ft):

Kormányzati hatáskörben	
Bevételi előirányzat	7 400 000
- Költségvetési támogatás	7 400 000
Kiadási előirányzat	7 400 000
- Egyéb működési kiadások	7 400 000
Irányító szervek hatáskörében	
Bevételi előirányzat	69 041 709
- Felhalmozási bevétel	4 830 709
- Költségvetési támogatás	64 211 000
Kiadási előirányzat	69 041 709
- Dologi kiadás	38 496 060
- Beruházások	20 045 649
- Felújítások	10 500 000
Intézményi hatáskörben	
Bevételi előirányzat	2 206 571 278
- Működési célú támogatások	161 411 905
- Felhalmozási célú támogatások	593 936 252
- Előirányzat maradvány igénybevétele	1 451 223 121
Kiadási előirányzat	2 206 571 278
- Személyi juttatások	74 172 030
- Munkaadókat terhelő járulékok	21 715 038
- Dologi kiadások	258 524 458
- Egyéb működési kiadások	609 829 638
- Beruházások	1 239 495 114
- Felújítások	2 835 000
MINDÖSSZESEN	2 283 012 987

Az előirányzat túlteljesítésünk nagyrészt kötött felhasználásra, egyszeri jelleggel megvalósított feladatok, projektek következtében állt elő.

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás.

Személyi juttatásainknál és a munkaadókat terhelő járulékaiknál a módosított előirányzat meghaladta az eredetit –10 illetve 17%-kal –, melynek oka a projektek személyi juttatása.

Az 1 főre eső juttatások alakulását az alábbiak szemléltetik (eFt/fő):

Megnevezés	2019	2020	Index (%)
Törvény szerinti illetmények, munkabérek	4298	4384	102,0
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	5753	5223	90,8

Az egy főre eső illetmények minimális növekedést mutatnak, míg a foglalkoztatottak személyi juttatásánál jelentős a visszaesés, ennek oka, hogy a Covid miatt nem volt lehetőségünk több béren kívüli juttatás fizetésére, valamint az a tény, hogy a Közfoglalkoztatási program keretében 2020. július 1-jétől átlagosan 14 fő közfoglalkoztatott volt alkalmazva.

Közfoglalkoztatás

Az Igazgatóság a 2020. évi országos közfoglalkoztatási programban 22 főnek szeretett volna munkalehetőséget adni.

A program célcsoportja a környéken élő emberek, akik csak időszakosan, vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Szerettünk volna az emberek megélhetésén segíteni, munkát adni nekik. Sajnos nem tudtuk feltölteni a pályázat szerinti létszámot, 2020. július 1-től átlagosan 14 fő közfoglalkoztatásban részt vevő dolgozónak tudtunk munkát adni.

Alapfeladatok, személyi feltételek

- Parkfenntartási munkák - az ANPI kezelésében lévő fogadóépületek és bemutatóhelyek környezetének folyamatos rendezése (szemétszedés, kaszálás), a fenntartott épületek takarítása;
- Műszaki-karbantartási munkák - az ANPI kezelésében lévő épületállomány fenntartási-, karbantartási munkái, takarítása;
- Természetvédelmi területkezelési munkák, területek karbantartása, állatok őrzése, gondozása, ápolása;
- Adminisztrációs munka, a programhoz kapcsolódó feladatok ellátása, egyéb adatok rögzítése, kezelése;

Elvégzett feladatok

A feladatok széleskörűek voltak, a környéken élő munkanélküli emberek alkalmazásával sok kisebb volumenű feladatot meg tudunk oldani, és ezzel egyben a helyiek megélhetésén is tudunk segíteni.

Az általunk foglalkoztatott dolgozók aktívan részt vettek a parkfenntartási-, területkezelési-, állatgondozási-, műszaki karbantartási-, és takarítási, fertőtlenítési munkákban. Munkájukkal, az épületek, építmények, barlangok állagmegóvásával, a védett területek gondozásával, elősegítették, hogy fellendüljön majd az idegenforgalom, és ezáltal emelkedjen az életszínvonal.

Tapasztalatok

Az Igazgatóságnál a program 2020. július 1. napjával indult, emellett a környékbeli önkormányzatoknál 2020.03.01-jén. Aki a megélhetése miatt hosszabb távra tervez, az már 2020. márciusában élt a lehetőséggel, és elhelyezkedett. Emiatt nem tudtuk feltölteni a pályázat szerinti létszámot, 2020. július 1-től a tárgyévben átlagosan 14 fő vett részt közfoglalkoztatásban.

2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve a kiadáscsökkentő, takarékosági intézkedéseket is. A dologi kiadások összetételének vizsgálata 2020-ra nézve, illetve az ebben bekövetkezett változások levezetése az 2018-2020 között. A tartozásállomány évközi alakulásának, a változás okainak bemutatása.

A dologi kiadásaink módosított előirányzata az eredeti előirányzat 173 %-át érte el. A tárgyévben a legjelentősebb növekedés a szakmai tevékenységet segítő és az egyéb szolgáltatások között következett be, ennek oka elsősorban a pályázati pénzekből megvalósult természetvédelmi kutatások lebonyolításának költségei. A többlet költségek növelték az előzetesen felszámított általános forgalmi adó összegét is. Szintén jelentős a készletek beszerzésének összege, itt részben a tovább értékesítési célból vásárolt készletek, részben a karbantartási anyagok, tisztítószer szerepelnek. Szintén jelentős költségeket jelentettek a természetvédelmi célokat szem előtt tartó bevételek megteremtése érdekében felmerült kiadásaink (erdőgazdálkodás, vadászat, turisztika). További jelentős összeggel szerepelnek a működéshez szorosan kapcsolódó üzemeltetési és rezszi költségek.

A dologi kiadásaink közül jelentős összeget képviselnek a következő tételek:

➤ Készletbeszerzés

A legnagyobb arányban az üzemeltetési anyagok ezen belül a hajtó és kenőanyagok szerepelnek itt, amelynél a mennyiség növekedésének oka elsősorban a saját területkezelési feladatok növekvő volumene (gépparkunk növekedése miatt a bémunka kiváltása). A költségeket úgy tudjuk kordában tartani, hogy a felhasználás jelentős része saját üzemanyag kútról (gázolaj) történik, 2021-re saját gázolaj kutat állítunk üzembe a Zempléni Tájegységben is.

Itt szerepelnek a forgalmazott termékeink beszerzésének költségei is, melynek egy része értékesítésre került, így bevételeink között szerepel, más része, pedig raktári készleten maradt, valamint a takarmány, tisztítószer és karbantartási anyagok költségei.

➤ **Kommunikációs szolgáltatások**

A mobiltelefon költsége szerepel itt legnagyobb volumennel, 2021-ben a szolgáltatóval új, kedvezőbb feltételeket tartalmazó szerződést kötöttünk.

➤ **Szolgáltatási kiadások közüzemi díjak**

A rezsicsökkentés ránk nem vonatkozott, sőt a szolgáltatók különböző ügyeskedéseikkel a kieső bevételeiket igyekeznek visszaszedni.

○ Gázenergia szolgáltatás díja

Ez a költségtétel épületeink, szállás- és bemutatóhelyek) fűtése és használati melegvíz előállítása következtében felmerült vezeték gáz költségeit tartalmazza. A költségeket a gázkazánok cseréjével igyekszünk csökkenteni.

○ Villamosenergia-szolgáltatás díja

Ennél a költségtételnél a legnagyobb volumennel a Baradla-barlang és a Vöröstorói látogatóközpont (villamos fűtés) villamos energia költsége szerepel a tényleges fogyasztás mellett a lekötött teljesítménydíjak is magas részarányt képviselnek. A 2013-ban megvalósult LED-es barlangvilágítás megvalósítása megteremtette az alapot a szolgáltatóval kötött szerződéseink módosítására, a szerződés módosítások részben megtörténtek, a remélt költségcsökkenés azonban nem valósult meg. A költségeket szolgáltató váltással és szerződések módosításával, újra kötésével próbáljuk csökkenteni.

○ Víz- és csatorna díjak

Ez a költségtétel a szállás- és bemutató helyek víz- és csatornadíját tartalmazza, a költségtétel jelentős volumenét az okozza, hogy az országos átlagot messze meghaladja a szennyvíz fajlagos költsége szintén gondot jelent a vezetékek elhasználódása, amelyek miatt gyakoriak a csőtörések.

➤ **Szolgáltatási kiadások (szakmai tevékenységet segítő és egyéb szolgáltatási kiadások)**

Ez képezi dologi kiadásaink közül a legnagyobb tételt. Itt szerepelnek többek között az erdőgazdálkodás, valamint a vállalkozókkal végzett területkezelés kiadásai, de jelentős összeget tettek ki a főleg pályázati forrásból kifizetett kutatások, kommunikációs, közbeszerzési, nyomda és a beruházások lebonyolításához kapcsolódó egyéb szolgáltatások költségei. Itt szerepelnek a mosatás, a hulladék szállítás, továbbá a posta, a tűzvédelem, munkavédelem, a belső ellenőrzés és a karbantartási szolgáltatások költségei is. A karbantartási szolgáltatás nagy részét járműveink, kisebb részét épületeink és egyéb gépeink javítási, karbantartási szolgáltatás költségei teszik ki.

A dologi kiadásaink néhány tételének 2018-2020 közötti alakulását az alábbi táblázat szemlélteti: (Ft).

Megnevezés	2018	2019	2020
Hajtó-és kenőanyag beszerzése	33 682 271	29 900 492	28 075 578
Nem adatátvételi célú távközlési díjak	4 786 590	4 178 566	3 667 822
Gázenergia-szolgáltatás díja	12 648 404	12 862 863	11 130 845
Villamosenergia-szolgáltatás díja	16 794 386	21 865 964	19 113 115
Víz és csatornadíjak	3 943 528	4 084 359	3 303 261

A dologi kiadásaink teljesítése azonban csak a módosított előirányzat 75%-át érte el, mivel a bevételi elmaradásunk miatti forrás hiányt elsősorban a dologi kiadások megtakarításával kompenzáltuk. Dologi és egyéb folyó kiadásaink csökkentése érdekében a korábbi években bevezetett intézkedéseinket következetesen alkalmaztuk 2020-ban is.

Ingatlanok értékesítésére tárgyévben nem került sor, így ezzel kapcsolatos befizetési kötelezettségünk nem keletkezett.

2020-ban pénzeszköz átadást nem teljesítettünk, alapítványt nem támogattunk.

2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változások okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indoklása, összefoglalása (a mellékelt D és E jelű táblázat szöveges összefoglalása).

Nagyobb beruházásainkat 2019-ben felhalmozási célú támogatásból, költségvetési maradványból, költségvetési támogatásból és saját bevételből valósítottuk meg.

2020-ban intézményi beruházásunk teljesítése 908 473 022 Ft volt, ebből az ÁFA összege 187 693 525 Ft, a nettó beruházásaink összetételét az alábbi táblázat tartalmazza (Ft):

Forrás megnevezése	Immateriális javak	Ingatlanok	Informatikai eszközök	Egyéb tárgyi eszközök	Összesen
INTERREG pályázatok	16 030 350	5 396 480	0	72 140 037	93 566 867
KEHOP pályázatok	0	23 442 947	0	541 286 950	564 729 897
Természetvédelmi kártalanítás	3 205 800	0	252 780	6 053 813	9 512 395
Téry Ödön	0	29 534 036	0	4 045 111	33 579 147
Egyéb forrás	3 751 042	750 000	6 203 783	8 686 366	19 391 191
Összesen	22 987 192	59 123 463	6 456 563	632 212 279	720 779 497

A beruházási kiadások túlteljesítése nagyrészt pályázatok, kisebb részt a Természetvédelmi kártalanítási keret terhére történt beruházások következtében állt elő.

2020-ban nem végeztünk egyéb felhalmozási célú pénzeszköz átadást.

Intézményünknel lakásépítés, lakásvásárlás támogatására sem került sor.

2.1.5. Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználásának bemutatása.

2020 évben ilyen jellegű kiadásokat nem teljesítettünk.

2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése:

2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, főbb tételeinek bemutatása. Az esetleges felhalmozási bevételek rövid bemutatása.

Az Igazgatóság az eredeti 566 800 000 Ft költségvetési bevételek előirányzatát 1 219 599 911 Ft-ra teljesítette. Az eredeti előirányzat és a teljesítés adatai között az alábbi eltérések adódtak (Ft):

Működési célú támogatások	161 411 905
Felhalmozási célú támogatások	593 936 252
Működési bevétel	- 107 378 955
Felhalmozási bevétel	4 830 709

Összességében a bevételi többletek 99,4%-a pályázatok következtében realizálódott.

Működési bevétel

A saját működési bevételi tervünket tárgyévben 77%-ra sikerült teljesíteni. A korábbi években „húzóágazatnak” számító idegenforgalom bevételein belül a barlanglátogatásból származó bevétel csökkent leginkább a Covid következtében. A faanyag értékesítés bevétele is elmaradt a tervezettől, ennek oka elsősorban a kedvezőtlen időjárás, illetve a fakitermelők hiánya. A további bevételeinket is befolyásolta a vírus helyzet, így az ajándékcikk árusításból és a szálláshely szolgáltatásból származó bevételekre is hatással volt, az utóbbit még a felújítások miatti zárva tartás is sújtotta. A bevételek összetételét az alábbiak szemléltetik:

Megnevezés	Ft
Ajándékcikk értékesítés	6 286 435
Erdőgazdálkodás	74 232 680
Vadászat, vadászati bérlet	16 089 818
Barlang bevétel	135 541 529
Állattani értékek bemutatása	3 088 811
Ló értékesítés	3 680 000
Szálláshelyek bevételei	2 585 768
Zemplén vízi-túra	3 307 174
Épület bérbeadás	6 871 623
Egyéb bérleti díj	2 799 184
Haszonbérleti díjak	10 270 480
Egyéb bevétel	30 972 556
ÁFA bevétel	73 694 987
Összesen	369 421 045

Felhalmozási bevétel többlete

A felhalmozási bevételünk a járműállomány csere miatt a nem használt járműveink értékesítéséből adódott.

Működési célú támogatások többlete

Ez a növekedés pályázatok következtében állt elő, legnagyobb részét az INTERREG pályázatok okozták.

Felhalmozási célú támogatások többlete

Egyszeri bevételi többlet szintén nagyrészt az INTERREG programok keretében.

Előirányzat maradvány igénybevétele

Nagy részben a KEHOP pályázatok korábbi években megkapott előlegének felhasználása következtében realizálódott.

2.2.2. A közhatalmi és intézményi működési többletbevételek, illetve a tervezettől való elmaradás okai, azok egyszeri, illetve tartós jellege; azokat milyen kiadások finanszírozására fordítottuk, illetve milyen kiadásokat kellett elhalasztani, átütemezni.

Működési bevételeink teljesítése **107 378 955 Ft**-tal elmaradt az eredeti előirányzattól, az okokat a **2.2.1.** pontban tüntettük fel.

Felhalmozási bevételeink járművek értékesítéséből származott (**4 830 709 Ft**), felhalmozási bevételünket az új iktató rendszer működéséhez szükséges szerver és szoftver beszerzéséhez használtuk fel.

2.2.3. VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.

Ilyen bevételünk a tárgyévben nem volt.

2.2.4. Egyéb közvetlen külföldi és belföldi pályázati bevételek (pl. GINOP, KEHOP) és azok felhasználásának bemutatása.

A 2020. évi pályázati projektek megvalósításáról az alábbi rövid áttekintést adjuk.

Pályázat/Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2020. évi teljesítése (eFt)
ZTO projekt (Ft)	2016.10.01 - 2020.09.30	KEHOP	Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén	1 237 291	1 237 291	547 491
HUCUL projekt (Ft)	2016.11.01 - 2021.01.30	KEHOP	Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi célú kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése	650 000	650 000	6 788
ATO projekt (Ft)	2016.11.01 - 2020.10.30	KEHOP	A természetvédelmi erdőkezelést és a becsertjesedéssel veszélyeztetett védett gyeppek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén	363 298	363 298	164 789
ÓRSZOLGÁLT projekt (Ft)	2016.12.01 - 2019.12.30	KEHOP	A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság őrszolgálatának komplex fejlesztésével	199 000	199 000	1 391
DENEVÉR projekt (Ft)	2016.11.01 - 2020.01.30	KEHOP	Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén	150 000	150 000	16 045
Gyógybarlang projekt	2017.11.01. - 2021. 07.31.	INTERREG	Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki és Szlovák-karszt barlangjaiban	1 303 524,40 EUR	1 303 524,40 EUR	0
Bodrog projekt	2017.11.01. - 2020. 01.31.	INTERREG	Vízi élményútvonal megvalósítása a Bodrog és eredetfolyói mentén	2 109 124,00 EUR	2 109 124,00 EUR	77 145
Madaras projekt	2017.11.01. - 2019. 12.31.	INTERREG	Csodálatos madárvilág határok nélkül	154 625,10 EUR	154 625,10 EUR	12 829
Ökológiai folyosók a Kárpátokban	2019.10.01.- 2022.03.31.	INTERREG	A projekt célja a közös természeti értékek megőrzése, azáltal, hogy azonosítja, feltérképezi, majd megfigyeli a határon átnyúló kulcsfontosságú ökológiai folyosókat és a folyosók élőlényeit, intézkedéseket hoz az ökológiai folyosók védelmére, mely így a jövőben fokozottan segíti a nagy hűségű ragadozók élőhelyeinek védelmét.	339.754,98 EUR	339.754,98 EUR	11 468

2.2.5. A követelésállomány alakulásának bemutatása összetétel és lejárat szerint, a követelések nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai.

A vevői követelés állományunk 2020. december 31.-re az előző év hasonló időszakához képest 24 930 115 Ft-ról 17 012 292 Ft-ra csökkent, a lejárat szerinti összetételt az alábbi táblázat szemlélteti (Ft):

2020.12.31	
Összes követelés:	17 012 292
Le nem járt	0
1-30 nap lejárat	2 720 634
31-90 nap lejárat	3 187 144
91-180 nap lejárat	138 357
181-365 nap lejárat	204 950
365 napon túli	10 761 207

A vevői követelés állomány csökkentését következetes követelésállomány kezeléssel sikerült elérni. Néhány perünk jelenleg is folyamatban van, több vevőnk pedig megállapodás alapján részletekben fizet, de persze olyan is van, amely a számára kedvező bírósági döntés ellenére sem hajlandó fizetni, ez a Venatic Kft.

2.3.A költségvetési támogatás alakulása 2018-2020 között (Ft)

Megnevezés	2018	2019	2020
Költségvetési támogatás	350 582 823	782 811 656	807 251 000
Ebből működési költségvetési támogatás	302 556 823	762 701 154	777 830 862

2.4. Költségvetési maradvány

2.4.1. A 2019. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatonként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása

Az Igazgatóság 2019. évi eredeti költségvetési maradványa 1 452 094 050 Ft volt, amiből 1 449 189 456 Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány. A kötelezettségvállalással nem terhelt 2 904 594 Ft maradványt 2020 januárjában befizettük a Központi Maradványelszámolási Alapba. A 2020. évben a maradványunkat – 870 929 Ft-tal korrigáltuk, így az évben az igénybe vett maradványunk összege 1 451 223 121 Ft összegre módosult. A tárgyévot megelőző időszakban keletkezett előirányzat maradvány terhére a tervezett felhasználásnak megfelelően végeztük el a maradvány előirányzatosítását.

2.4.2. A 2020. évi költségvetési maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai (pl.: jogszabály megváltozásból eredő maradványok, feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.).

Az Igazgatóság 2020 évi költségvetési maradványa 551 200 220 Ft volt, amiből 545 137 280 Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány. A kötelezettség vállalással nem terhelt 6 062 940 Ft maradványt befizetjük a Központi Maradványelszámolási Alapba, illetve a Támogatási szerződés szerint visszautaljuk.

Megnevezés	Összeg (Ft)	Megjegyzés/Indoklás
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG-VÁLLALÁSSAL NEM TERHELTT MARADVÁNY	6 062 940	
Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai világörökségi helyszín által hordozott kiemelkedő egyetemes érték megőrzését szolgáló kezelés, 2020. évi világörökségi gondnoksági feladatok ellátása	3 972 000	Világörökség gondnoksági feladatok ellátása feladat maradványa, (Lechner Tudásközpont 99/2020 Ikt.szám) az összeg 2020. december 28.-án huzavona után érkezett, így nem tudtuk elkölteni a kiadvány készítésére szánt összeget.
Téry Ödön Program - Tengersizem Szálló és Oktatási Központ felújításának beszerzési és tervezési feladatai	2 061 000	MK_TSZ/209/3 (2020) háromoldalú megállapodás, KF/927/2020 levél: Téry Ödön Nemzeti Túristaház-fejlesztési Program terhére a "Tengersizem Szálló és Oktatási Központ felújításának beszerzési és tervezési feladatai", a közbeszerzésre szánt összeget nem tudtuk elkölteni.
Téry Ödön Program- Szalamandra ház korszerűsítése	5 321	A vállalt feladatokat kevesebb összegből sikerült megvalósítani.
Téry Ödön Program- Kövirózsa Apartman ház felújítása	24 619	A vállalt feladatokat kevesebb összegből sikerült megvalósítani.

Megnevezés	Összeg (Ft)	Megjegyzés/Indoklás
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG-VÁLLALÁSSAL TERHELT MARADVÁNY	545 137 280	
<i>Európai Unió projektéből (pl.: KEHOP, GINOP) finanszírozott költségvetési támogatásokhoz kapcsolódó költségvetési maradvány (Ávr. 150. § (1) f))</i>	<i>541 137 280</i>	
KEHOP - 4.1.0-15-2016-00028	255 132 410	Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén
KEHOP - 4.1.0-15-2016-00049	53 020 275	Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi célú kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése
KEHOP - 4.1.0-15-2016-00051	70 183 390	A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén
KEHOP - 4.2.0-15-2016-00010	159 618 721	A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság őrszolgálatának komplex fejlesztésével
INTERREG SKHU/16/01/1.1/035	3 182 484	Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki és a Szlovák-karszt világörökség barlangjaiban

Megnevezés	Összeg (Ft)	Megjegyzés/Indoklás
<p><i>Pályázati úton nyújtott támogatások (pl. Határtalanul, Szabóki ösztöndíj, Közfoglalkoztatási pályázat) kölségvetési maradványa (Ávr. 150. (1) § l))</i></p>	<p>4 000 000</p>	
<p>Országos Közfoglalkoztatási Program</p>	<p>4 000 000</p>	<p>BOM/01/14075-3/2020 számú Hatósági Szerződés szerinti közfoglalkoztatási pályázat előlege</p>

3. EGYÉB

3.1. A belső számviteli szabályozásban végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése

A tárgyévben a belső számviteli szabályozásban érdemi változást nem hajtottunk végre.

3.2. A gazdálkodás és a vagyonváltozás (azaz az előirányzat-teljesítés és a mérleg záró állományának összefüggései) az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagy értékű eszközök értékesítése.

Igazgatóságunk tárgyi eszközeiben a beszerzéseken, illetve értékesítéseken kívül az alábbiak miatt állt elő változás a bruttó értékekben:

- Egyéb növekedés - Beruházások és felújításoknál 219 926 410 Ft.
- Egyéb csökkenés - Beruházások és felújításoknál 1 268 037 530 Ft.
- Nagy értékű vagyontárgy, tárgyi eszköz értékesítésére nem került sor.

3.3. A 2020. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítés), a befolyt bevétel és felhasználása.

A tárgyév során kincstári vagyon elidegenítésére nem került sor. 2020-ban földterület haszonbérbeadásából 10 380 016 Ft bevételt realizáltunk, amelyet alaptevékenységünk ellátására kellett fordítanunk.

3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával).

Gazdasági társaságban nem vettünk részt.

3.5. A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma.

Lakásépítési munkáltatói támogatást nem nyújtottunk.

3.6. A humánszolgáltatások ellátására biztosított normatív állami hozzájárulások felhasználása, amelyeknél tételesen be kell mutatni a feladatmutatók tervezett és tényleges nagyságát.

Nem releváns.

3.7. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése.

Letéti számlákkal nem rendelkezünk.

3.8. A kincstári finanszírozás, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.

Az idei év során sem csökkent a gazdasági területen dolgozók leterheltsége, a kincstári finanszírozás rendben zajlott, kisebb zökkenőkkel a mindennapi információ szolgáltatásról is ugyanez mondható el.

3.9. A kincstári körön kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása (pl.: devizaszámla, lakálszámla)

Kincstári körön kívül vezetett számlával nem rendelkezünk.

3.10. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása (jellege, mértéke; változása, eredményessége; a költségvetési befizetési kötelezettsége; az eredmény felhasználási céljai, ideértve, hogy abból mennyit fordítottak az alaptevékenység finanszírozására).

Igazgatóságunk nem folytat vállalkozási tevékenységet.

3.11. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből az elmúlt 3 évben kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete.

Költségvetésből kiszervezett tevékenységeink, szervezeteink nem voltak.

Jósvafő, 2021. március 18.

Veress Balázs
igazgató

Az Intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2020. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- Jóváhagyom
- *Nem hagyom jóvá, ezért céllenőrzés lefolytatását kezdeményezem*

Dátum: Budapest, 2021.....^{08.}.....hó.....^{16.}.....nap.

főosztályvezető

Agrárminisztérium
* 26. *

B jelű tábla

Lakásépítés, lakásvásárlás támogatása

NEMLEGES

	ezer forintban
Lakásépítési, lakásvásárlási számla 2020. évi nyitó (előző évi záró) egyenlege	
Saját költségvetési forrásból a lakásépítési keret növelése	
Saját költségvetésbe visszafótlás miatt a keret csökkentése	
2020. évi kifizetések fő részére összesen:	
Visszatörlesztések, kamatok összesen	
Kezelési költség, egyéb elszámolt kiadások	
Lakásépítési, lakásvásárlási számla záró egyenlege	
Kölcsönök állománya 2020. XII. 31-én	

**Átvett pénzeszközök
2020. évben**

ezer forintban

Átadó intézmény, szervezet, fejezeti kezelésű előirányzat megnevezése	Átvett pénzeszköz célja, rendeltetése	Összege
B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezeten belüli tételek (AM-től)		
1.MÁK	MVH	130 280
2.BAZ Megyei Kormány.Hivatal	Vadászat állami kártalanítás	6 410
3.INTERREG	Pályázat lebonyolítás	94 828
4. VILÁGÖRÖKSÉG	Pályázat lebonyolítás	10 000
5. Közfoglalkoztatás	Pályázat lebonyolítás	9 894
Összesen:		251 412
- b) Fejezeten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
1.		
2.		
...		
Összesen:		
B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezeten belüli tételek (AM-től)		
- b) Fejezeten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
EU-s projektek	Pályázat lebonyolítása	593 936
Összesen:		593 936
B6 Működési célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezeten belüli tételek (AM-től)		
- b) Fejezeten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
Összesen:		
B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezeten belüli tételek (AM-től)		
- b) Fejezeten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
Összesen:		

A 2020. évben megvalósított beruházások

Beruházás megnevezése	A beruházásra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Beruházás összege
Immateriális javak	INTERREG	16 030
Immateriális javak	Természetvédelmi kártalanítás	3 206
Immateriális javak	Elemi költségvetés	3 751
Ingatlanok beszerzése, létesítése	KEHOP	23 443
Ingatlanok beszerzése, létesítése	INTERREG	5 396
Ingatlanok beszerzése, létesítése	Téry Ödön projekt	29 534
Gépek berendezések	KEHOP	541 287
Gépek berendezések	INTERREG	72 140
Gépek berendezések	Téry Ödön projekt	4 045
Informatikai eszközök	Természetvédelmi kártalanítás	253
Gépek berendezések	Természetvédelmi kártalanítás	6 054
Informatikai eszközök	Elemi költségvetés	6 204
Gépek berendezések	Elemi költségvetés	8 686
Ingatlanok beszerzése, létesítése	Elemi költségvetés	750
Beruházások ÁFA összege		187 694
Előirányzat teljesítése összesen:		908 473

ezer forintban

Felújítások előirányzatának felhasználása 2020. évben

ezer forintban

Létesítmény, eszköz megnevezése	A felújításra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Felújítás összege
Aggtelek Kövirózsa Apartmanház felújítása	Téry Ödön program	10 500
Felújítás ÁFA összege	Elemi költségvetés	2 835
Előirányzat teljesítése összesen:		13 335

Tájékoztató az elnyert nemzetközi/európai uniós pályázatok alapján felhasznált pénzeszegekről

Nemzetközi/EU-s pályázati forrás megnevezése	Mégvalósítás kezdete, befejezése	Bruttó összeg	ebből önrész	Pénzügyi teljesítés						Következő évek ütemezése									
				2020. előtt			2020. évben			2021. évben biztosítandó			2021. utáni években biztosítandó						
				Nemz.tám.	Önrész	Összesen	Nemz.tám.	Önrész	Összesen	Nemz.tám.	Önrész	Összesen	Nemz.tám.	Önrész	Összesen				
Projekt megnevezése/célja	2016.10.01	1 237 291																	
	2021.08.31			434 668		434 668	547 491		547 491	547 491		547 491	255 132		255 132	0		0	
Komplex előhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén	2016.11.01	650 000																	
	2021.09.20			58 062		58 062	6 788		6 788	6 788		6 788	585 150		585 150	0		0	
Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legelelteréssel történő természetvédelmi célú kezeléséhez szükséges allattartási infrastruktúra fejlesztése	2016.11.01	363 298																	
	2021.09.28			128 326		128 326	164 789		164 789	164 789		164 789	70 183		70 183	0		0	
A természetvédelmi erdőkezelést és a becséjésedéssel veszélyeztetett védett gyeppek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén	2016.12.01	199 000																	
	2021.03.31			37 990		37 990	1 391		1 391	1 391		1 391	159 619		159 619	0		0	

adatok ezer forintban

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

Költségvetési szerv megnevezése:

Költségvetési szerv tulajdonosi joggyakorlása alatt álló többségi közvetlen és közvetett állami tulajdonú gazdasági társaságok, az általa létrehozott egyéb szervezetek*

NEMLEGESES

I. Gazdasági társaságok

Sorszám	Megnevezés	Cégjegyzékszám	Tulajdoni hányad mértéke	A társaság telephelyeinek száma	A társaság közvetlen és közvetett többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok, egyéb szervezetek száma	A 2020. évben juttatott költségvetési forrás **			TEÁOR szerinti besorolása
						összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, ahonnan a forrás biztosításra került	rendelkezésre bocsátás jogcíme	
1.									
2.									
3.									
4.									
Összesen:									
						0			

* Itt kell feltüntetni az intézményi tulajdonú szervezeteket is.

** Amennyiben a tulajdonosi joggyakorló tudomással bír más költségvetési fejezet terhére biztosított költségvetési forrásról, azt is szükséges szerepeltetni!

II. Egyéb szervezetek*

Sorszám	Megnevezés	Főtevékenységének TEÁOR jegyzék szerinti meghatározása	A 2020. évben juttatott forrás		TEÁOR szerinti besorolása	rendelkezésre bocsátás jogcíme
			összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, ahonnan a forrás biztosításra került		
1.						
2.						
3.						
4.						
Összesen:						
			0			

* pl. egyesület, alapítvány

NEMLEGES

Költségvetési szerv többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok * részére teljesített kifizetése

Sorszám	Gazdasági társaság megnevezése	A 2020. évben juttatott költségvetési forrás		A költségvetési forrásból finanszírozott feladat		
		összege (millió forint)	az előirányzat címrendi besorolása, ahonnan a forrás biztosításra került	rendelkezésre bocsátás jogcíme	típusa	TEÁOR szerinti besorolása
1.						
2.						
3.						
4.						

* kivéve a G jelű táblában feltüntetett kifizetéseket